

ARA (Bukarestben is) 5 LEJ

BRASSÓI LAPOK

Szerkesztőség * Kiadóhivatal * Nyomda
BRASSÓ, KAPU-UCCA 64-66 SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFON-INTERURBAN: Szerkesztőség és kiadóhivatal 1-77 és 82 szám

XXXIV. évfolyam 115. szám

Főszerkesztő
SZELE BÉLA dr.

Szerda, 1928 május hó 23

Nagy áremelkedés és élénkség a bukaresti tőzsdén a stabilizáció hírére

Mi okozza az értékpapírok emelkedését? — Bevezették a szombati tőzsdeszünetet

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A fővárosi tőzsdén az utóbbi napokban rég nem látott áremelkedések, üzletkötések és hazárdirozások vették kezdetüket. Különösen a bank és ipari értékpapírok cseréltek pillanatok alatt gazdákat és nagy tömegekben kerültek megvételre. Tekintettel arra, hogy ezek a részvények nagy keresettségnek örvendtek, az árfolyamok is pillanatról-pillanatra nagy emelkedéseket mutattak.

Ilyen óriási élénkség már évek óta nem volt a bukaresti tőzsdén,

ámbar tudott dolog volt az, hogy a fővárosi tőzsdének mindig speciális és ugyszólván abnormális helyzete volt a többi tőzsdékkel szemben. Ugyanis addig, míg más tőzsdéken ha a valuta eső tendenciát mutatott, akkor az értékpapírok az esés arányában emelkedtek és éppen így fordítva is, ha a valuták emelkedést mutattak, akkor az értékpapírok természetesen estek. Nálunk a helyzet eddig fordítva volt, mert ha a pénzünk esett, akkor az értékpapírok vagy stabilok voltak, vagy azok is estek. A stabilizáció hírére azonban speciális helyzet kreálódott, ami abban nyilvánult meg, hogy az értékpapírok emelkedni kezdtek.

Természetesen az értékpapírok emelkedésével kapcsolatban, amint már általában ilyenkor szokás, megjelentek a szerencselovagok a tőzsdén és olyan élénk játék keletkezett, hogy talán nem is lehet csodálkoznunk a hirtelen emelkedés miatt. Természetesen a hazard játékkal és nagy vásárlásokkal kapcsolatban, önkéntlenül is felvetődött az a kérdés,

honnan került elő az a nagy forgótőke, melyekkel ezeket a nagyszabású üzleteket lebonyolították?

Eddig egyebet sem lehetett hallani, mint azt, hogy rettenetes pénzkrisisben szenvedünk és egy-egy nagyobb tőke előteremtése szinte lehetetlenség volt. Most viszont pedig bebizonyosodott, hogy a nagy kereseti lehetőség hírére egyszerre előkerültek az összegek és pillanatok alatt bonyolódtak le a milliós üzletek.

A pénz nagy része a magánosok kasszáiból került elő. Az ugynevezett tőzsdéhlénák, akik az eddigi 30-40 százalékos kamatnyereségekkel már nem elégedtek meg, egyszerűen elárastották a tőzsdét, részvényeket kezdtek vásárolni és a konjunktúra felhasználásával elérték céljukat, mert emelkedésre kényszerítették az értékpapírokat. Az emelkedést természetesen elősegítette a stabilizáció híre is.

Az eladásokban tevékeny részt vettek maguk a bankok is, melyek ugyszólván tömve voltak értékpapírokkal.

A részvények lassu piacra dobásával és a vásárlók számának növekedésével nagyon jó áron helyezték el a részvényeket, ami egyúttal elősegítette azt, hogy a bankok a szükséges forgótőkét pillanatok alatt biztosították maguknak.

A vásárlások csak pár napos időtartalmuk voltak és éppen ebből kifolyólag minden viz a szerencselovagok malmára terelődött s ugyszólván

fantasztikus nyereségeket könyvelhettek el.

Az emelkedésekkel kapcsolatban önkéntlenül is felvetődik ez a kérdés,

hogy vajjon meddig fog tartani az árak emelkedése?

Egyes vélemények amellett foglalnak állást, hogy a lej hivatalos megszilárdításáig minden biztonnal emelkedések lesznek, viszont más vélemények azt állítják, hogy az emelkedések a részvénytársaságok stabilizált mérlegének elkészítéséig fognak tartani.

A tőzsdetanács amellett foglalt állást, hogy az emelkedéseknek okvetlenül meg kell szünniök, mert hiszen

az emelkedések katasztrófát is előidézhetnek

s károsan befolyásolhatják a lej stabilizációját. A tanácsnak az a kötelessége, hogy a tőzsdén tapasztalható és abnormális eséseknek vagy emelkedéseknek elejét vegye. Az összehívott tőzsdetanács behatóan foglalkozott a fővárosi tőzsde legutóbbi eseményeivel és a tanácskozáskor folyamán arra a megállapodásra jutottak, hogy a tőzsdén bevezetik a nyári munkarendet és időszámítást és ezzel kapcsolatban szombatonként tőzsdeszünet lesz. A tanács egyébként kedden reggel újabb gyűlést fog tartani, melyen a teendő lépések felől fognak dönteni.

Az értékpapírok emelkedésével kapcsolatban különféle szakvélemények alakultak. Egyébként Brancovici professzor, a kereskedelmi kamara elnöke, a következőket jelentette ki:

Csak június második felében nyílik meg a parlament

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A külföldi kölcsön megkötését ezideig még egyetlen kézzelfogható bizonyíték sem erősíti meg. Hogy a kölcsön tényleg meg van-e, vagy már meglevőnek tekinthető, csak kormánykörökben elhangzott kijelentések bizonyítják. Az eddigi helyzet az, hogy a kormány lázas sietséggel teszi meg az előkészületeket a lej megszilárdítására, tanácskozásokat folytat a hitelező bankok megbízott kiküldöttjeivel és a liberális félhivatalos bizakodó hangú cikkeket és kommunikéket közöl a perfektuálásról. Azonban a perfektuálás hivatalos megerősítése csigalépésekkel halad, amiből ellenzéki oldalon arra következtetnek, hogy

a kölcsön megkötése előtt még bizonyos akadályok vannak.

Ezen akadályok leküzdésére pedig heroikus munkát fejt ki a kormány, mely munkában oroszán rész jut a liberálisok külföldi propaganda szervezetére és a legmegnyugtatóbb és a kormányra nézve leghízelgőbb híreket terjesztik a külföldön. A két francia kiküldött, Denis és Maclair, szakadatlanul tárgyalnak a román pénzügyi körökkel. Bratianu Vintila szerdára összehívta a kormány gazdasági tanácsát is, melyben Argetoianu, Mrazec, Lupu, és Dimitriu miniszterek is részt vesznek. A gazdasági tanács ugyancsak a stabilizációs kölcsön ügyével fog foglalkozni. A pénzügyi tanácskozáskor nagyon kevés szívtárog ki és a sajtó képviselői előtt a legburkoltabb kijelentéseket teszik az illetékesek. Hogy a kormány

— Aggodalomra még nincsen ok, mert hiszen ugyanakkor, mikor pénzünk esett, estek az értékpapíroink is és most a stabilizációval kapcsolatban emelkedniök kellett a papíroknak is, hogy ezáltal a kurzusok megtalálják a normális és reális utat. Tehát az emelkedésnek okvetlenül be kellett következnie és még az a szerencse, hogy a nagy emelkedés pár nap leforgása alatt keletkezett és nem egy nap alatt, mint például legutóbb Olaszországban.

Másik szakvélemény pedig úgy próbálja magyarázni az emelkedéseket, hogy a tőzsdévilágban annak a híre terjedt el, hogy a stabilizációval kapcsolatban a lej helyébe a Roman nevű pénzegység fog életbe lépni. Ez a hír pedig előidézte azt, hogy nagyon sokan abban a hiszemben voltak, hogy a pénzbecserélés el fogja értékteleníteni a lejt és éppen ezért mindenki értékpapírba igyekszik fektetni a pénzét, hogy az elértéktelenedésnek elejét vegyék. Mindezenre ez a kombináció nagyon téves és ugyszólván naiv is. Talán a legelfogadhatóbb oka az egész jelenségnek az, hogy a stabilizációval kapcsolatban be fog vezetődni a vállalatok új mérlege is, mely mérlegek az arany bázisához fognak igazodni. Ez viszont azt fogja jelenteni, hogy a vállalatok értékei a mai értékek fölé kerekednek, úgy hogy a vállalatok aktíváinak is növekedniök kell.

A tőzsdetanács határozatát egyébként már szombaton életbeléptették. Szombaton csukva volt a tőzsde, ami egyúttal elősegítette azt is, hogy a váltóügynökök, akiket egész héten ostrom alatt tartottak, rendbehozhatták likvidációikat. A hétfői ünnepre való tekintettel ismét zárva lesz a tőzsde. Egyébként pedig mindenki a legnagyobb érdeklődéssel várja a keddi tőzsde irányzatát és a tőzsdetanács határozatait.

újabb értesülések szerint csak június 15-ike után kerül sor a megnyitásra.

Egyébként a megnyitást a Nemzeti Bank gyűlése is nagyban befolyásolja, mert a bank gyűlését az alkotmány értelmében 21 nappal a parlament megnyitása előtt kell megtartani. A Nemzeti Bank gyűlésének összehívása viszont a stabilizációval és a kölcsönnel van kapcsolatban és mindaddig nem hívható össze, míg a lej megszilárdításának feltételei nem nyernek befejezést és a kölcsön nem perfektuálódik.

A pénzügyminiszteriumból kiszivárgott annak a híre, hogy a miniszterelnök aláírta Victor Antonescu és Victor Badulescu államtitkár megbízó leveleit, melyek alapján képviselni fogják Romániát a külföldön és a kölcsön szerződéseit is aláírhatják. A megbízottak vagy hétfőn este, vagy legkésőbb kedden Párisba utaznak, hogy ismét felvegyék az érintkezést a pénzügyi körökkel. Eszerint a tárgyalások ismét elágaznak: A román kiküldöttek Bukarestben tárgyalnak, a kormány gazdasági tanácsa és a Nemzeti Bank külön-külön tárgyalnak.

A modern lány szerelme

Irla: Lady Troubridge

Sokan vetik fel azt a kérdést, hogy a háboru után lényegesen megváltozott-e a férfiak és a házasság szempontjából a modern leány?

A modern leány külső életkörülményei, munkájának és szórakozásának körülményei tökéletesen megváltoztak a háboru óta. Ha egy huszéves leány a háboru kitörésekor elaludt volna és csak most ébredne fel, hogy újra kezdje életét, azt hinné, hogy felfordult a világ, vagy megőrültek az emberek, vagy pedig ő vesztette el az eszét.

Ez a nagy változás különösen nagy a mindkét nembeli fiatalok viszonyában.

Husz év alatt egész sereg olyan szokás és intézmény halt meg, amelyet rendkívül hosszú időn át szentként tiszteltek. Meghalt az a hagyomány, hogy korlátozni kell a társadalmi érintkezést a fiatal férfiak és a fiatal leányok között, s hogy semmi intimítást nem szabad megengedni közöttük, mert így a fiatal emberek sokkal jobban megkínázzák a leányokat és sokkal nagyobb intenzitással keresik a velük való kapcsolatokat. Az volt az általános hit ugyanis, hogy a titokzatosság és a sejtés növeli a leány vonzerejét.

A háboru előtti régimódi leányt rendkívül gondosan nevelték, hogy betölthesse majd élete egyetlen célját és rendeltetését: a házasságot. A háboru előtti leányt tizenhét éves korában már bevonták abba a hadjáratba, a melyet „jó párti” csatakiáltással folytattak az anyák és a nagynénik az egész vonalon. Mindenki vigyázott arra, hogy a tizenhét éves eladó leány csak teljesen megfelelő „partiképes” fiatalemberekkel találkozhassék. Ha azután kiszemelték az ideális férjjelöltet, akkor a fegyelem egy kicsit meglazult azért, hogy a kiszemelt zsákmány könnyebben horogra akadjon.

Abban az időben a férfiak nem igen ismerték menyasszonyuk jellemét. Ugy vezették oltárhoz gyermekeik leendő anyját, hogy alig tudtak valamit lelkivilágáról és gondolkodásmódjáról. A leányok pedig egyáltalán semmit sem tudtak férjükről, akinek hűséget és engedelmséget esküdtek egész életükre.

Férjhezmenni ahhoz a fiatalemberhez, a kit a család konvencionális szempontok figyelembevételével kiszemelt: ez volt az egyetlen lehetséges karrier az akkori leány számára. Ha valaki huszonöt éves koráig még nem ment férjhez, ez már komoly veszélyt jelentett és ha harminc éves korában még mindig nem volt férjné, ez már katasztrófa volt. A fiatal leányok féltek ettől a sorsától és ezért, ha felbukkant a kiszemelt fiatalember, gyakran azt szuggerálták maguknak, hogy tetszik nekik, s vonzódtak hozzá. Gyakran szörnyű csalódások keletkeztek ebből. Sok esetben a férfiak valóban jók és kedvesek voltak a feleségükhöz, igen sokszor fordult elő azonban az, hogy lelkiismeretlen, rossz férjhez láncolták magukat egész életükre. Legtöbbször azonban az történt, hogy amint multak az évek és jöttek a gyermekek, lassanként már egyáltalában nem számított, hogy a férj milyen, nem számítottak hibái és erényei, a nő beletörődött, beleszokott a szürke, szomorú, kilátástalan taposómalomba.

Az idő és a háboru mindezt megváltoztatta.

A mai leány maga választja ki férjét, föl-téve, hogy mindenáron férjhez akar menni. A mai leány lelkivilágának már nem kizárólag a házasság és a szerelem a központja. Az élet számos más vonatkozása, eseménye és lehetősége foglalja le érdeklődését. És igen sok leány nyugodtan és bizalommal gondolt arra, hogy ha esetleg meggondolatlanúságot követ el házasságával, a válás majd minden hibát helyrehoz. A mai leány már nem tartja a házasságot ünnepélyes, helyrehozhatatlan és megmásíthatatlan lépésnek.

A mai leány már tisztában van a házasság minden fizikai és erkölcsi következményeivel. Jegyessége alatt módot talál arra, hogy ő is és véglegénye is tájékozódjanak: vajjon egymáshoz fognak-e illeni a házasságban? Ma már nem jelent megbélyegzést a felbontott eljegyzés.

A szerelmet már nem veszi körül annyi misztikus fátyol és nem korlátozza annyi gátlás, mint azelőtt. Egynéhány szentimentális ember sajnálja is, hogy a szerelem sokat veszített romantikus, poétikus varázsából. Én azonban azt tartom, hogy öröndetes jelenség, ha a modern, haladó felfogású és igazság-talanul cinikusnak mondott fiatalok nyíltan szembenéznek egymással és nyíltan megvitatják, hogy milyen kilátásokkal indulnak a házasságba.

A házassági jogok és kötelességek összefüggő láncolata. A modern leány — bár egészen más, mint a régebbi generáció, — teljesen tisztában van azzal, hogy milyen kötelességek várnak rá a házasságban. De tudja azt is, hogy milyen jogai vannak, tudja, hogy nem köteles aláztos szolgálója lenni a férjének és nem köteles túlzottan sok gyermeknek életet adni, hogy egyénisége teljesen megsemmisüljön és aránylag fiatalon kifáradt, megöregedett emberi roncs legyen belőle. Tudja, hogy joga van intellektuális erejének fejlesztésére, s tudja azt is, hogy ha van saját pénze, akkor afölött is rendelkezhet.

És ha a mai nő több szabadságot követel, mint a régebbi generáció, s több önállóságra törekszik: nem szabad elfelejteni, hogy nagyobb kötelezettségek is hárulnak rá, mint a háboru előtti időben.

Igen sok modern leány örömmel vállalkozik arra, hogy a házasság után is munkát végezzen, hogy kiegészíthesse fiatal férjének keresetét, hogy emelhesse életmódjukat. És a

Másnak kellene jönnie, de félek hogy mégis mi következik

— mondotta Groza Péter, a tábornok kétszeres exminisztere

A volt miniszter csak az első Averescu-kormány kisebbségi politikájáért hajlandó felelősséget vállalni — Groza Péter szerint nem a kormányok idézték elő az ország katasztrófális gazdasági helyzetét — Lesújtó nyilatkozat a nemzeti-parasztpárt politikai módszeréről

Groza Péter közgazdasági megállapítása: a butaság ellen az istenek is hiába harcolnak

Arad. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Meglepő és megdöbbentő perspektíváktól remhes a Gyulafehérvár utáni politikai atmoszféra. Bizonyos, hogy a hiúságok, karrier hajszák az ország, hatalom, és a dicsőség utáni örvénybe vágyak félelmetes vására delelőhöz érkezett. Ez az oka annak, hogy a Groza Péter volt miniszter által könnyed, szellemes modorban felvázolt politikai helyzetkép és politikai horoszkóp messze kiemelkedik az összeklámok manapság annyira aktuális, tarka sorozatából. És még egy: Groza Péter, a most még ellenzéki politikus, de esetleg rövid időn belül felelős kormánytényező szombaton éjjel egy aradi kávéház terraszán újságírókkal folytatott beszélgetésében pillanatra felülemelkedett a fenti szempontokon. Néhány olyan megjegyzést kockáztatott meg, amely túl azon, hogy objektív, találó és hű tükörképét adja kissé túlzottan keleties jellegű politikai életünknek, különös izt nyer a többszörösen miniszterviselt és ma is alapos kilátású minisztervárományos Groza Péter szájában.

Az ember, aki fél.

— Két évvel ezelőtt — enged mosolyogva az ostromnak az exminiszter, — mint privát ember Nagyváradon voltam. Ott is felfedeztek az újságírók és ugyanazt kérdezték tőlem, amit most az urak. Én akkor azt válaszoltam:

Félek, hogy mi jövünk.

— Most is ezt mondom, ámbar bizonyos elmúlt események miatt kissé bővitenem kell akkori kijelentésemet.

Másnak kellene jönni, de félek, hogy mégis mi következik.

— Készülődés? Ha annak minősítik a beszélgetést, amit Goldis miniszter ural és a többi aradi elvbarátaimmal ma lefolytatam, ám tegyék. Egyébként e hó 27-én nagyszabású Averescu-párti népgyűlés lesz Temesváron.

Eözema

Évek óta egzemában szenvedő egyének rendes álmukat visszakapják a Kadum-kenőcsöt használva, amely rögtön eltünteti a viszketegséget.

mi igen fontos: a modern leány olyan műveltséget és kulturát visz magával a házasságba, hogy élettársa, barátja is lehet a férjének, nemcsak házvezetőnője és szerelme.

Talán kissé szabados és nyers a mai lány beszéde, de a legtöbbször őszinte és becsületes. És ma is az a helyzet, hogy a leányok — ha számolnak is a válás lehetőségével — szerelemből mennek férjhez, a boldogságot keresik a házasságban, hogy elkerüljenek hazulról és felelőtlen, henye, fényűző életet éljenek.

Alakulóban az Averescu kabinet.

Groza Péter mosolyogva folytatja:

— A temesvári nagygyűlés zászlóbontó jelentőségétől eltekintve, ezentul is tartalmaz érdekességet. A gyűlés szónokait sorolom fel. Beszélni fog Temesváron

Averescu, Garoflid, Goga, Petrovici és Manoilescu.

— A névsor ugyebár nem mondható érdektelennek? Meg vagyok győződve róla, hogy sok illuziót fog eloszlatni ez a névsor ellenes táborokban. A kombinációk, amelyek nevezett urak gravitálásáról szólnak, mindenesetre szét fognak foszlani.

Mi a véleménye Kegyelmes urnak a szőnyegen levő koncentrációról?

— A néppárt, — kezdi dodonai mosollyal a volt miniszter, — halad a maga útján. Nem zárkózik el más pártokkal való együttműködéstől, de sorsát mások szekeréhez nem köti. A tábornok maga a megtestesült realitás, — kalandokra nem vehető rá.

De strigis, quae non sunt.

— Pedig ezeket a kalandokat annak idején közeli vonatkozásba hozták a tábornokkal és vezérkarával, — jegyezzük meg bátor-talanul.

Groza Péter mosolyog.

— A tavalyi menesztés állítólagos okairól sokat beszéltek akkor. A későbbi események megcáfolták a tendenciózus hírbíreket, amelyeket távozásunkhoz fűztek. És — mi tagadás, — a sors meg is bosszulta magát azokon, akik az 1926-iki menesztésben részesek voltak. A felelet kissé kitérő volt. Tovább folytatjuk a bátor-talan kérdezést:

Az említett kalandok néhány nappal ezelőtt újra előtérbe jöttek. Nem zavarja ez a tábornok számításait?

EAU DE COLOGNE * PARFUM

FLEUR DE TABAC

— De strigis, quae non sunt, nihil loquuntur, — felel most már kategórikus imparali-vuszban Groza Péter, majd egy újabb kérdésre mosolyogva jelenti ki:

Hamarább jövünk, mint gondolnák!

Maniuek tévedése.

Azután a gyulafehérvári eseményekre telődik a szó.

— A magam nevében és nem politikai barátaim hivatalos álláspontja gyanánt: Vártam és óhajtottam, hogy Maniu és pártja kiverkedje magát az áldatlan helyzetből, a melyben immáron kilenc esztendő óta verődik.

A legjobb indulattal sem hiszem azonban, hogy Maniu és pártja a nemzeti parasztpárt mai politikai módszerével célt érhet.

— Amikor fenyegettünk, arra is el kell készülnünk, hogy ezzel a fegyverrel nem érünk célt és módunk kell legyen rá, hogy ebben az esetben ráoktrojálhassuk akaratomat az illető tényezőkre. Ha pedig kérünk, nem fenyegettünk. Az alternatíva igen egyszerű:

— Vagy kérünk és nem fenyegettünk, vagy fenyegettünk és nem kérjük, hanem megragadjuk a hatalmat.

A gazdasági csődnök nem a kormányok az okozói.

Ha már ennyire benne vagyunk, méltóztatnék talán Kegyelmes Ur a jelenlegi gazdasági krízisről és az esetleges kibontakozás módjairól is röviden nyilatkozni?

— Gazdasági téren — hangzik a válasz, — az utóbbi időben leszereltem. Leszereltem azzal, hogy

a butaság ellen az istenek is hiába harcolnak.

— Nincs okom ma sem megváltoztatni ezen, — ha akarják, — pesszimiztikus álláspontomat.

Azok, akik gazdasági életünket a politikai rezsimekre, sőt sokszor a politikai rezsimekről, sőt sokszor azok ellenére, a dolgot ma is rosszul csinálják.

— Erre az álláspontra, — folytatja a menzációs megállapításait Groza Péter, — maga a mai gazdasági helyzet a legjobb bizonyíték. Ma Romániában az a helyzet, hogy a mezőgazdaság nem rentabilis üzlet, az ipart a komoly produkció utjáról az intervenciók, protekcionizmus és azok mellékutjaira szorították, a kereskedelem pang, az adókövetőbizottságok ádáz ellenségeskedéssel üzik hajszájukat az adózó polgárság ellen, és a többi, amit az urak is nagyon jól tudnak. A pre-umptív miniszter és újságírók közötti beszélgetésben a katasztrófális gazdasági helyzet ezzel el is volt intézve. A kiutat, az orvosságot, a jobb jövőt minden valószínűség szerint Groza Péter se látja.

Mi a különbség az első és második Averescu között?

Az utolsó kérdés természetesen, — lévén a miniszteri körülvívó újságírók valamennyien kisebbségiek, — a konvencionális kisebbségi probléma. A gyors tempóra szegzett töltőtollak az obligát kérdésre obligát választ is várnak. Májkengetést, ahogyan ez már ellenzéken levő politikusoktól megszokott jelenleg. Groza Péter ez alkalommal is szellemes.

— Nagyon fontos, — jegyzi meg, — hogy az urak ennél a kérdésnél egy szempontot figyelembe vesznek. A kisebbségi problémával a második Averescu rezsím folyamán én már nem foglalkoztam. Mivel nem foglalkoztam vele, nem is nyilatkozhatok róla.

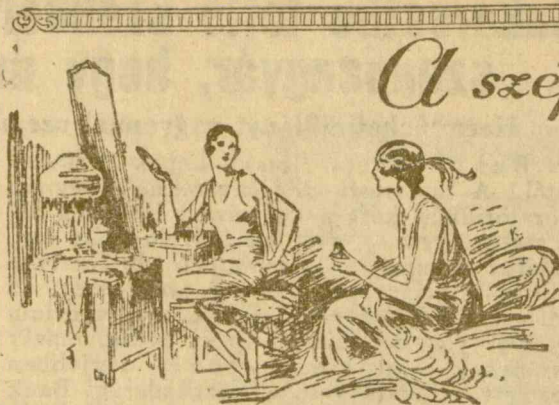
Nyilatkozzanak, illetve helyesebben feleljenek azok, akik foglalkoztak vele.

— Most melyik Averescu következik? Először, vagy a második?

— Ha rajtam volna, én ott folytatnám, ahol első kormányzásunk alkalmával abbahagytuk.

A sajtóbeszélgetés véget ért. Groza Péter egyedül marad a kávéházi asztalnál. A pre-umptív miniszter nem veszi körül képviselő és prefektus-akarnokok lojális csapata. Ma legalább még nem. Hogy holnap, vagy az elkövetkező rövid időn belül mi történik, éppen úgy nem lehet tudni mint azt, hogy az ex- és pre-umptív miniszter az aradi kávéházi asztaltól az esetleges bársonyszékig nem felejt-e el azt, amit első és második Averescuról mondott.

Nemedy Gábor.

A szép arc bőr varázsa

a bőr természetes kezelésében rejlik. A Creme Mouson feldülmulhatatlan gyártási módja folytán behatol a bőr alatti szövetekbe, a bőrt megtisztítja, felüdíti és táplálja. A Creme Mouson csodálatos hatásának titka abban rejlik, hogy a bőr alatti szövetekbe is behatol.

CREME MOUSON

Megválasztották a világ unitáriusainak új püspökét

Dr. Boross György vette át néhai Ferencz József örökét

Torda város ünnepnapja

Torda. (A Brassói Lapok kiküldött tudósítójától.) Torda. Gyönyörű, bensőséges ünnepnapja volt tegnap ennek a nagymultu Erdélyi városnak, ahol háromszázhatvan évvel ezelőtt először gyúlt fel nagy, uttörő lelkeknek hitépítő vágya.

Háromszázhatvan évvel ezelőtt elhangzott az ige, és Torda azóta a vallásszabadság klasszikus földje lett. Amerre csak a szem elnéz, mindenütt elmúlt, nagy századok történelmi emlékei kísértének. Csodás, gyönyörű vasárnap. Ünnepi díszítéssel az egész város és harangzugás hirdeti, hogy püspököt választ az erdélyi magyar unitárius egyház. Mintha csak a háromszázhatvan évvel ezelőtti ünnepi harangok szólalnának meg, hogy átzenjenek minden időközön és minden szíveken. És a harangzugásban ott van az eszme:

Hitéért senkit se szabad sohase üldözni. A tordai ódon templomban hangzott el a szó és ez tette Tordát, ezt a szelid és áldott lakóját Aranyos völgyében élő kis városkát a lelki szabadság és világosság klasszikus földjévé.

★

Kegyelet-virágok Ferencz József püspök sírdombjára.

Szombaton este hét órakor a Vigadó nagytermében az elhunyt egyházfőjelelem emlékének áldozott az unitárius egyház. A Vigadó nagyterme zsúfolásig megtelt és ez emlékünnepe keretében Erdély unitáriusai megegyezően felidéztek a halott, nagy egyházfő emlékét.

Dr. Szentiványi József főgondnok szónoki lendületű, tartalmas elnöki megnyitót mondott, majd dr. Borbély István kollégiumi igazgató tartotta meg hatalmas költői hangulatu emlékbeszédét.

Emlékbeszéde során dr. Borbély István rámutatott Ferencz József jelenőségének legbírálható tényeire, amelyekben hosszú és áldásos életének minden diadala és minden sikere összpontosult.

Dr. Borbély méreteiben és tartalmában egyaránt hatalmas emlékbeszéde rendkívül mély hatást váltott ki a közönség sorából és az emlékezésben megenyhült a fájdalom.

Az emlékbeszéd után Pálffy Márton tanár adta elő emlék-ódáját, majd a tordai egyházközség Dávid Ferenc vegyeskarának s a Tordai Dalkörnek énekszámai és a tordai filharmonikus zenekar zeneszáma egészítették ki az emlékünnepeket.

És itten mindjárt meg kell emlékeznünk a tordai unitárius egyházközségről, amely mindkét nap nagyjelentőségű ünnepségeit a legnagyobb körültekintéssel és a legaprólékosabb gondossággal készítette elő. Egyébként úgy az emlékünnepeken, valamint a zsinati főtanács ülésein az erdélyi református egyházkerület is Makkai Sándor püspök képviselőjében, Horváth Miklós, a tordai református egyházközség főgondnoka, Jancsó Sándor nagyenyedi esperes, Viski Lajos és Nagy Mózes új-tordai református esperesek is, akik végig jelen voltak az unitárius zsinat ülésein.

Vasárnap reggel kilenc óra előtt impozáns képet nyújtott Torda városa. A templomokban megszólalnak a harangok.

A világ unitáriusainak új püspökét választják ma.

Az utcákon mindenki erről beszél és mindenki jelen akar lenni a nagyfontosságú törté-

nelmi aktusnál. A Vigadó hatalmas terme szűknek bizonyul, az ezrekre menő embertömeg befogadására. A város feketélik a fekete ruhás kiküldöttektől. Komoly, magukba merült arcok, melyekre kiül a szent misszió érzete. Sehol semmi korteskedés. Itt nem a tülekedés diktál, hanem tisztán csak a lelkiismeret uralja ma a lelkeket. Rengeteg ember szorong a zsúfolt padosorokon és a karzaton, az unitárius templom udvarán, a templomban és az utcákon és mindenki a történelmi aktus lefolyását várja.

Dr. Ferenczy Géza főgondnok pontban kilenc órakor megnyitja a zsinati főtanács ülését és feszült csendben bejelenti a főtanácsnak, hogy a zsinat tárgysorozatának legfontosabb pontja: a püspökválasztás következik. Felkéri a főtanácsot, hogy a szavazás lefolytatására nevezzen ki egy szavazó-bizottságot. Ennek megtörténte után kezdetét veszi a szavazás, amely több mint egy óráig tart számbavétellel együtt.

A szavazás számbavétele után a szavazó-bizottság a szavazás eredményéről jelentést tesz a főtanácsnak. Az eredmény imponáló, abszolút többséget mutat.

Dr. Boross György főjegyző-püspök-helyettes 203 szavazatot kapott.

Dr. Ferenczy főgondnok ezután kihirdeti az eredményt és a nagyszámu jelenlevők lelkes éljenzése között ünnepélyesen bejelenti, hogy

az erdélyi unitárius egyház zsinati képviselője nagy abszolút többséggel mondhatni csaknem egyhangulag Boross György főjegyzőt püspökké választotta.

Hosszantartó lelkes éljenzés követi a zsinati főtanács határozatát. A hosszan tartó éljenzés és tapsvihar elűlte után egy háromtagú küldöttséget neveznek ki, amely ünnepélyesen felkéri az immár megválasztott új püspököt, hogy jelenjék meg a főtanács előtt. Az új püspök megjelenéséig az ülést felfüggesztik.

Pontban tizenegy órakor lép be a terembe

dr. Boross György unitárius püspök akit felállva perecekig éljeneznek és a legmelegebb óvációval és szeretettel halmoznak el.

A tapsorkán percek múlva is alig akar elcsendesülni. Dr. Boross György püspök méltóságteljes léptekkel az elnöki emelvény elé járul és ott megáll. Arcán és szemeiben a meghatottság tükröződik.

És a magasztos történelmi aktus meghatódott csendjében dr. Ferenczy Géza főgondnok a következőket mondja: Egyházi főtanácsunk határozatilag csaknem egyhangu határozattal erdélyi unitárius egyházunk püspökévé választotta Méltóságodat, s most, midőn Méltóságod nagy és dicső elődjének püspöki székét átveszi, felkérjük, hogy addig is gyakorolja püspöki jogait, amíg a jelenleg fennálló törvényeink szerint beérkezik a királyi megerősítés is.

Dolgozatok sokat!... — ez volt sirbaszállt nagy püspökünk végrendelete és mi ezen történelmi és ünnepélyes pillanatban arra kérjük Méltóságodat itt, a felvilágosodás, szabadság és vallásegyenlőség ősi honában, hogy az unitárius egyház törvényes jogait mindenkor és mindenben védje meg. Zsinatunk főtanácsa

csa Isten áldását kéri Múltóságod munkásságára és jövődjére és életére.

Dr. Boross György püspök székfoglaló beszéde.

Dr. Ferenczy főgondnok beszéde után dr. Boross György csöndes, meghatott hangon válaszolt és mondta el székfoglaló beszédét:

Múltóságos főtanács!

Tépelődöm, töprenkedem, mit feleljek az én Uramnak, Istenemnek, aki engemet általatok, drága unitárius testvéreim, erre a szent helyre, a Dávid Ferenc püspöki székébe hivatott

Ugy érzem, mintha lángnyelvek törnének fel a szék négy lábán végig, és ha nem is elégetni, de megtisztítani akarának emberlényem minden salakjától.

Szükségem van rá, mert a gyarlóság-gal terhelt vagyok, s talán így megtisztulva, lekem akarattá fog acélosodni és azzá leszek, akire nektek, kik az unitárius egyház jövőjéért dolgoztok, szükségetek van most, midőn gond, aggodás szívünkben elterjedt.

Ti hivatatok a én itt állók előttetek. És hiven ígérem, hogy valamint addig, ugy ezután is, az én életem többé nem az enyém, hanem az én égi Atyámé, és a Tied szent Egyházam, ki Isten jókedvében hivatott el, miként hajdan egyszülött fiát, hogy megkísértetnél, bántalmaztatnál ezáltal felavatattatnál, az örökéletre, amely a tiszta lélek élete, s amely töled el nem vétetik soha, mert megtartásában őseid, a megdicsőült lelkek sokasága mint őrző angyalok serege szolgál neked a szív bátorítására, a hit erősítésére, reménység táplálására.

Az én istenem, a ti istenetek nevében fogok elindulni erről a szent helyről, először is tihozzátok, kedves hitbeli testvéreim, ugyanis mint gyülekezetek, ugyanis mint egyesek.

A béke olajága lesz kezemben és a szeretet illatos virágait hintem a kebletekre, szívetekbe. A ti örömeitek az én örömem, a ti boldogságotok az én boldogságom, Szívem csak szeretetet fog termelni, számotokra, s ebből fogjátok megismerni hitemet. Jézus példáját fogom követni. Az egy eltévelyedett után elindulok s ölembé véve visszaviszem hozzátok megtérésre és megbocsátásra.

Lelkipásztor társaim, ti, akik Isten jóvoltából kettő hijján mind tanítványaim voltatok, tietek a mi népünk, s tietek vagyok én, mint felkent szolgatárs. Szeretném jobbkezemet kezetekbe téve az Isten-szeretet, az emberbecsülés a Jézushoz vonzó hűség villanyáramát bocsátani szívetekbe, hogy itt a szent zsinati gyülekezeti előtt nelem együtt, fogadást tegyünk, hogy mi hűvek, egyetértők és kitartók leszünk mind halálig, tudván, hogy ez a hűség áldást, boldogságot, jólétet és megelégedést fog termelni hazánk és annak népei, drága kis királyunk és kormánya részére.

És most, érdemes szent Zsinat: fogadd fiadat bizalommal és jó reménységgel. Szent céljaidat ismerem, törvényeid parancsait szívem hurjai zengésével megenyhítve fogom teljesíteni. Követni fogom a józan mérsékletnek azt a példáját, amelyet elődöm, Ferenc József teremtett meg.

Titeket, kedves elnöktársaim, arra kérélek, ajánldozzatok meg teljes bizalommal, ne sajnáljátok tölem jótanácsaitokat, hogy egyházunk Kormányzó Tanácsa a ráháruló igen súlyos és nehéz feladatokat teljesíthesse egyházunk jó rendje és vallásunk fölvirágoztatására biztosítására.

Isten nevében indulok a szent munkára, melyhez kimerítő töremet. akkor fogom előterjeszteni, midőn megválasztásomra a sankciót a magas Kormányzó Tanácsától megnyerve, a hűségesküti lesz szerencsém letenni.

Imára kulcsolt kézzel rebegek hálát az Égi Atyának, a mi egy igaz Istenünknek, és kérem, tegye áldásossá azt a napot, a mi drága unitárius vallásunkra és egyházunkra. Ugy legyen. Amen...

Gredinár Aurél.

Bukarestbe tette székhelyét a kolozsvári Heinrich-szappangyár, hogy moratóriumot kérhessen

Harminchatmilliónyi vagyonnal szemben harminc kétmillió terhet mutat ki

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A bukaresti törvényszéknél, tegnap moratóriumot kért a kolozsvári Heinrich féle szappangyár. A gyár ma is Kolozsvárt van, azonban központja nemrégiben Bukarestbe költözött, mégpedig egyenest azért, mert az erdélyi törvények nem ismerik a moratórium intézményét. A Heinrich gyár pedig, amely Erdélynek egyik legnevesebb és legjobban vezetett vállalata volt, a Közgazdasági Bank csufos bukása óta súlyos fizetési nehézségekkel küzdött. — A vállalat a törvényszékhez benyújtott beadványában is erre az indokra hivatkozik.

A kérvény elöadja, hogy a Közgazdasági Bank a Heinrich-vállalatnak 7,5 millió lejnyi fedezeti váltóját számitoltatta le anélkül, hogy erre joga lett volna.

s ez a vállalat pénzügyeiben súlyos zavarokat okozott, mert azok a pénzintézetek, amelyek a visszelszámítolásra a váltókat átvették,

ma azok rendezését követelik. Ezek a váltók pedig a cégnek a Közgazdasági Bankkal szemben fennálló jelzálogos tartozásai fedezésére szolgáltak és a buoktt banknak nem volt joga arra, hogy ezeket visszelszámítoltassa.

A gyár beadványa 33.981.000 lej vagyonnal szemben 31.859.000 lej terhet tüntet fel.

A törvényszék elnöke szakértőket nevezett ki a mérleg tételeinek felülvizsgálására, mégpedig Penescut a könyvelés ellenőrzésére, Joanidot az ingatlanok, gépek és felszerelések megbecslésére, és Zamfirescut az árú készlet értékelésére.

A bukaresti moratórium kérések száma is szaporodik. Szombaton a Schuldner és Wiener órás és ékszerszövőkereskedő cég kért moratóriumot, s kérvényében 10 és fél millió vagyonnal szemben 8 és háromnegyedmilliónyi terhet tüntet fel. A moratóriumba került cég a maga szakmájában egyike volt Bukarest legrégibb és legjelentékenyebb kereskedéseinek a maga szakmájában.

NÉPVEZÉRBŐL RABLÓGYILKOS

Beszélgetés a csorbatói gyilkos teológus-társával — Michalko volt az eperjesi pánszláv agitáció feje — Az intézetből való eltávolítása után elfogatta tanárait

Kolozsvár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A prágai esküdtsek előtt már hetek óta folyik Michalko ujságíró, dr. Klepetor orvos és Sikorsky magántisztviselő ügyének tárgyalása. Az ügyészség azzal vádolja őket, hogy Michalko szerelmese, az Amerikából meggyadagolva hazajött Vörösmarty Margitot, aki egy három cinkos által eljátszott házassági komédia után Michalko törvényes feleségének hitte magát, a Csorba-tóhoz kicsalták, ott együtt megölték és kirabolták. A tárgyalás során a valódi tényállást eddig pontosan tisztázni még nem lehetett, mert a vádlottak össze-vissza hazudoztak, tagadtak és egyik a másira fogja a bűncselekményt. A véletlen a napokban összehozott egy kolozsvári protestáns lelkésszel, aki a gyilkosság főszereplőjének Michalko Janónak Eperjesen éveken át teológustársa volt és róla érdekes adatokat mondott el.

Michalko — informátorunk szerint — harmincharom-harminc négy év körüli, rendkívül érdekes megjelenésű ember, markáns vonásokkal. Csupa energia. Nagyon képzett koponya, aki a szláv nyelveken kívül angolul, németül, franciául tökéletesen beszél. A szlovák nemzetiségi, de általában a nemzetiségi kérdés igen alapos ismerője. A háború előtt és alatt budapesti baloldali lapoknak sok ilyen témájú cikket és tudósítást is írt, főleg a Világ részére. Előbb Pozsonyban az evangélikus teológián tanult, de mivel onnan erős szláv érzelmei és kifejtett pánszláv agitációja miatt barátságosan eltávolították, az eperjesi evangélikus teológiai kerület, s ott folytatta tanulmányait. Itt Kiso és Calkai szlovák teológusokkal lakott együtt, s az Eperjes környékéről kiinduló pánszláv agitáció központja és az agitáció feje volt. Propaganda munkáját a lehetőség szerint zajtalanul, de biztosan és rendszeresen végezte. Elsősorban a tót származású teológusok körében igyekezett propagandát kifejteni, s akiknél szavai termékeny talajra találtak agitációja során, azokat hamarosan bevonta tevékenysége körébe. A tót intelligenciával, de a parasztsággal is szoros összeköttetést tartott fenn. Külföldre is sokat levelezett. Ez a tény eleinte nem tűnt fel különösebben, mert nagyon szorgalmas és sokoldalú érdeklődéssel bíró, tudományos hajlamu egyéniség volt, aki sok külföldi munkát rendelt meg és olvasott, nagy nyelvtudása birtokában amelyet kivételes akaraterejével szerzett meg, mint szegény tót szülők gyermeke.

Pánszláv agitációját azonban egyre szélesebb körre terjesztette ki, ami végre társainak is feltűnt. Ezért 1918 nyara felé az intézet igazgatója, dr. Szlávik Mátyás az eperjesi teológia kötelezőből való békés megváltásra hívta fel, kilátásba helyezve, hogy másképp kizárása az intézetből elkerülhetetlen. Michalko kért, könyörgött, esküdözött, javulást ígért Szlávik

igazgatónak, de ő Michalko viselt dolgairól biztos tudomással bírva, hajthatatlan maradt. Michalkonak mennie kellett. És ez meg is történt.

Aztán néhány hónapig nem is látták. 1918 végén azonban újra megjelent Eperjesen. Ezúttal egyenruhában. Mint a csehszlovák légügyi tisztje.

Első dolga volt tiszteletét tenni az intézetnél, ahol katonasággal jelent meg az intézet tanárait mind meghurcoltatta, és letartóztatta, erős magyar érzelmük miatt megvádolva őket a csehszlovák állam épsége elleni akcióval.

Ezt a vádat sok utánjárással tudták a tanárok tisztázni, és tudtak így kiszabadulni a fogságból. Egyedül dr. Szlávik Mátyást, az intézet tót-eredetű, de bátran és öntudatosan magyar szellemű igazgatóját, az intézettől való eltávolításának okozóját és végrehajtóját nem mert letartóztatni. Szlávik ugyanis mikor Michalko katonáinak élén e célból nála megjelent, félelem nélkül szemére vetette az eltávolításakor előtte tanúsított gyávaságát, és meghunyászkodását, s ezt olyan kemény formában lobbantotta szemére, hogy Michalko legionáriusával együtt megszegyenülten távozott.

Michalko egyébként igen indulatos ember volt, akivel egyszer megesett, hogy egy barátjával történt igazgatói vitatkozás után a második emeletről le akart ugrani, annyira felizgódott, szinte az önkivételig. Épen az utolsó pillanatban sikerült csak tettének elkövetésében megakadályozni. Általában kivételes szellemű, akaratú és képességű ember volt, de alhatatlan természet, s önzése erős gonosz hajlamai uralkodott felette. A csorba-tó gyilkosságban való részvétele, mint értelmi szerző, mint ösztönző épen ezért teljességgel elképzelhető különösen akkor, ha Vörösmarty Margit szerelme ránézve már kezdett terheessé lenni, amittől szabadulni szeretett volna.

Butorvásárlás bizalom dolga

Ha jó butort akar venni, ne sajnálja az utat MAROSVÁSÁRHELY-re és tekintse meg

Székely és Réti

erdélyrészi butorgyár ri

hatalmas raktárral.

Büsendorfer, Stigl. zongora és pianó Wirt, Hoffmann

gyárak képviselője. — Hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek.

Kormányválság Görögországban

ATHÉN. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Kafandaris pénzügyi miniszter kedden kilép a kormányból, és lemond a liberális-pártelnökségről, mert a közte és Venizelosz között kitört konfliktus végleg elmérgesedett. Valószínű, hogy Kafandariszel együtt a többi liberálisok is kilépnek a kabinetből, ami komoly kormányválságra vezethet.

Kinevezték a genfi munkaügyi konferenciát romániai bizottságát

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A május 30-iki genfi munkaügyi konferencián Romániát az alábbi bizottság fogja képviselni:

A kormány részéről: Lupu egészségügyi miniszter, Setlacec munkaügyi igazgató és M. Enescu, a munkásbiztosító igazgatója.

A munkaadók részéről: C. Busila, mérnök, az iparosok elnöke, továbbá C. Mircea és S. Marion mérnök, a kereskedelmi kamarák megbízottjai.

A munkásokat J. Fjuerás, J. Mircseu és E. Gherman képviselik.

Sorozatos ünneplésben részesítik Magyarországon Rothermere fiát

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Szombaton délután, az Otthon írók és hírlapírók köre látta vendégül Rothermere fiát, Harmsworth lordot, akit az egyesület mai délelőtti ülésén tiszteletbeli tagjának választott. A csarnokban Rákosi Jenő üdvözölte, majd öt óráig tartó kedélyes beszélgetés következett.

Délután 5 órakor a Vigadóban jelent meg Harmsworth, üdvözlésére 36 tagú küldöttség jelent meg. A hallban báró Perényi Zsigmond és Hevesi főrabbi fogadták a lordot.

Este Harmsworth tiszteletére a nemzeti kaszinó adott vacsorát. Jelen voltak a kaszinó összes tagjai, s a vendégeket és Rothermere-t gróf Apponyi Albert köszöntötte fel.

Harmsworth Edmond kíséretével auflón Szegedre utazott. A város szélén hatalmas tömeg, továbbá autók és motorosok várták és kísérték egész a Tisza-szállodáig. Most impozáns felvonulás következett, melyben Szeged és a vidék lakói, több mint nyolcvanezer ember vettek részt. Majd a Ferenc József tudományegyetem díszülése következett, melyen Rothermerét honoris cause doktorrá avatták. Harmsworth melegen megköszönte alya nevében a kitüntetést.

Este hat órakor Harmsworth visszautazott a fővárosba. Utközben Kiskunfélegyháza, Nagykőrös, Kecskemét, Cegléd városok népe üdvözölte. Késő este volt, mikor a lord Budapestre érkezett.

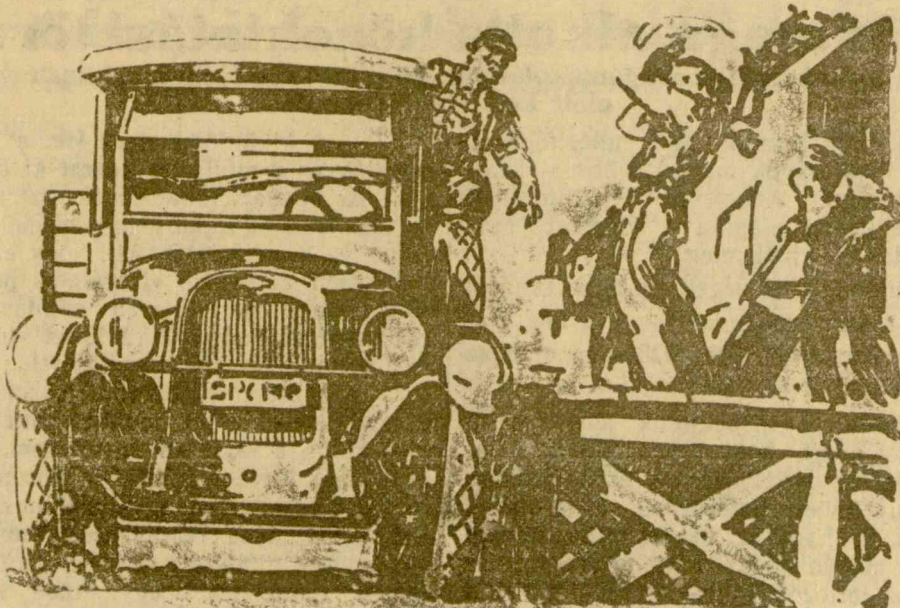
Morfium-barlangot leplezett le a brailai rendőrség

Behálózott urilányok a barlangban

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A brailai sziguranca már régebben bizalmas értesítést kapott, hogy a városban egy titkos morfium barlang van, és ott minden este nagy társaság gyűl össze. A jelentés beszámolt arról is, hogy a városban ügynökök dolgoznak, akik a barlang számára a vendégeket toborozzák, és gyakori eset az is, hogy jobb családból származó urilányok is megfordulnak a barlangban, ahová különféle ígéretekkel csábítják őket.

A hosszas nyomozásnak végre a tegnapi napon eredménye lett. A rendőrség elfogta Iani Haralambidis nevű ügynököt, aki a morfiumot csempészte a barlang számára és a vendégeket toborozta. Haralambidis régén gyanús volt. A tegnapi napon az egyik kétértelmű kávéházban igazolásra szolgáltatták fel, majd a rendőrségre szállították, hol a motoros során harminc fiola morfiumot és egy fesskendőt találtak nála. A vallatás során előadta, hogy a fiolákat az egyik brailai drogusztól kapta. Azonnal letartóztatták a droguszt tulajdonosát is.

Tegnap este Haralambidis vallomása után a rendőrség feledte a barlang helyét és rajtaütésszerűen behatolva, több egyént és fiatal leányt letartóztattak. A nyomozás a legnagyobb eréllyel folyik, mert az eddigi jelek szerint egy jól szervezett csempésztársaság dolgozott és a társaságnak még Törökországban is voltak ügynökeik. Galacon is nagyon sok letartóztatás várható.

Naponta nagy terhek — és mindegyik teher hatalmas

Gyors szolgálat, alacsony költség mellett a Chevrolet növeli a hasznát

Kereskedők, építőmesterek, vállalkozók azt tapasztalták, hogy a Chevrolet nekik éppen olyan kitűnő szolgálatot teljesít, mint az egész világon millióknak.

Gyors munka, időt és pénzt takarít meg, megtakarítás olajban és benzinben pedig nagyobb hasznót jelent; éppen ezért Önnek is szüksége van egy gyors, gazdaságos automobila.

A Chevrolet gyors és olcsó szolgálatot teljesít. Erőteljes gépe játszva veszi az emelkedéseket, hatalmas utat fut be, késedelmes szállításokat megszüntet. Olaj és légszűrővel van felszerelve és félannyi üzemanyagot fogyaszt, mint a legtöbb félfolyan erős kocsi.

Az Ön szükségletének és a helyi viszonyoknak megfelelő szekrényt építhet az alváza.

CHEVROLET KERESKEDELMI TEHERKOCSIK

A GENERAL MOTORS GYÁRTMánya

Azonnal szállítható

Teherkocsi alváz, (1-1 1/2 tonna) 150.000 lei

Leonida & Co. București — Braşov, Bulevardul Ferdinand, 5

Meg akarták szöktetni Kun Bélát

Titkos kommunista futárvonalat leplezett le a csehszlovák rendőrség — Óvatossági rendszabályokat léptettek életbe Kun Béla cellája előtt

BÉCS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A bécsi rendőrségnek szombaton tudomására jutott, hogy a kommunisták minden előkészületet megtettek Kun Béla megszöktetése érdekében.

Egyelőre csak ezzel a rövid hivatalos jelelmentéssel tették indokoltá Bécsben azt a szigorú razziázást, amit szombaton este kezdett meg a bécsi rendőrség, s amit azóta állandó hevességgel folytat. A razziákat az a biztos értesítés tette szükségessé, hogy külföldről számos kommunista érkezett Bécsbe a vak merő kísérlet végrehajtására. A bécsi rendőrség bővebb információkat azért nem adott ki, hogy a védekező és megtorló intézkedések eredményeit ne tegye kockázatosná. Mindössze annyit szivárgott ki, hogy a kommunista összeesküvés tagjai a berlini Braun-eset mintájára akarták végrehajtani a szöktetési tervet.

Ezzel egyidőben érkezik a prágai jelentés, hogy a mezőlaborci csendőrség egy titkos kommunista futárvonalat leplezett le. A futárvonal Bécs, Pozsony, Kassa, Nagymihály, Homonna, Mezőlaborc és Lemberg között közlekedett. Megállapították, hogy a homonnai kommunista titkárság egyik főbizalmasa a bécsi agitációs központtal állandó összeköttetésben volt, és rendszeresen szállította Lemberg felé a lengyel kommunista mozgalom céljaira a röpiratokat. Egész csempészosztag teljesített szolgálatot ezen a vonalon.

A bécsi rendőrség a prágai hír vétele után nyomban bevezette a nyomozást ebben az irányban is. Egészen világosnak látszik, ugyanis az a feltevés, hogy a börtönből megszöktetett Kun Béla ezen a vonaton hagyta volna el Bécsét. Ha sikerül erre a vonagra felülnie, szökési kísérlete biztos sikerrel jár,

mert a futárvonal egész személyzete a megbízható kommunistákból került ki.

A bécsi büntetőtörvényesség ügyessége a rendőrség figyelemztetésére a legmegszelbemenő óvatossági rendszabályokat fogantatította Kun Béla cellája előtt. Éjjel-nappal egy rendőrtisztviselő figyeli Kun Bélát a cellaajtó rácsos ablakán keresztül, a foglyok napi sétáján pedig nyolc rendőr veszi körül állandóan a kommunistavezért. A cella kulcsát egy bírósági tisztviselőnek adják át, aki csak több kézen keresztül menő írásos parancsra és személyesen nyithatja ki az ajtót. Mindenesetre a rendkívüli intézkedésekre azért van szükség, mert tartani lehet attól, hogy a kommunista összeesküvők megvesztegetik a börtönőröket.

A munkások tömegét temette el egy beomlott pennsylvániai szénbánya

Magyarok is lehetnek az áldozatok között

BRONXSVILLE. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Pennsylvania legnevezetesebb szénbányájában rettenetes katasztrófa történt. Eddig még meg nem állapított módon az egyik tárnában tűz ütött ki, amit bányarobbanás követett. A robbanás ereje irtózatossá volt. Számos tárna beomlott s maga alá temette a munkásokat.

A megkezdett mentési munkálatok során eddig husz halottat ástak ki. Egy félig beomlott tárnában 150 föld alá zárt munkás várja a szabadulást. A bezárt munkások jelezték, hogy levegőjük elég van, s ha a mentési munkálatok megfeszített irammal folynak, remélik a szabadulást.

Pennsylvania szénbányáiban elszórtan mintegy 180.000 magyar munkás dolgozik s így a borzalmas katasztrófa, különösen szorongó aggodalommal tölthet el bennünket is.

Angelescu miniszter nem tartja be a saját maga alkotta közoktatási törvényt

Az összes nyilvánosjogu magániskolákban minden tanulójának miniszteri kiküldött előtt kell vizsgát tennie

BRASSÓ (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az egyházi főhatóságok ma a kisebbségi iskolák igazgatóságait Angelescu közoktatásiügyi miniszter rendelete alapján a következő szövegű értesítéssel lepték meg.

— Tudomásvétel végett és mihezfartásul közöljük a t. igazgatósággal, hogy a közoktatásiügyi miniszter ur 55.629—928 szám alatt az alábbi körrendeletet bocsátotta ki:

— Miután az inspektorok jelentése föl megállapítást nyert, hogy egyes nyilvános iskolák a tanulók osztályozására és haladására nézve könnyelműen határoznak, a miniszter úgy határozott, hogy az összes nyilvánossági joggal bíró magániskolák bármily rangúak és kategóriához tartozók, miniszteri kiküldött előtt évvégi vizsgákat tartsanak.

— A kiküldötteket az iskolai inspektorok ajánlják és a miniszter nevezi ki őket.

Az egyházi főhatóságok ezt a rendeletet minden iskolaigazgatósághoz megküldötték. Mit jelent ez a rendelet? Azt, hogy ebben az iskoláévben az évvégi vizsgálatok július végéig elhúzódnak, mert hiszen minden iskolához csak egy miniszteri kiküldöttet küldenek, akinek minden osztály vizsgáján jelen kell lennie.

Angelescu közoktatásiügyi miniszter ezzel a rendeletével újból bebizonyította, hogy nem respektálja a saját törvényeit sem. Az új középiskolai törvény szerint a középiskolák három alsó osztályában egyáltalában nincs vizsga. Ezt a törvényes rendelkezést, amelyet maga Angelescu miniszter statuált, az 55.629—928 számú rendeletével egyszerűen sutbavetette. Mi ez már megint?

Sulyos autószerencsétlenség érte Gvidó Béla dicsőszentmártoni unitárius esperest

A gépkocsi az éjszaka sötétjében árokba fordult és maga alá temette őt utasát

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok munkatársától.) Tegnap az éjszakai órákban igen sulyos autószerencsétlenség érte Gvidó Béla dicsőszentmártoni unitárius esperest, az unitárius egyház Erdélyiszerte tiszteletben álló adminisztratív igazgatóját. Gvidó, aki a tordai püspök-választásról visszatérőben a T. 11-es számú Fiat luxus-kocsi este tíz órakor indult utnak Tordáról Marosludas irányában, Aranyosgyéresre akart eljutni. A gépkocsi Gvidón és a sofőrön kívül még a főesperes felesége, Erzsike leányuk, ifj. Gvidó Béla és felesége foglaltak helyet. A sofőr a sötét éjszakában eltévedt és a kocsi a Egerbegy felé vezetett, jórészt használhatatlan és a forgalomnak át sem adott mezei utra tért. Mikor a tévedést észrevették, egy mezőn akartak átvágni, majd másfélórai vergődés után kijutottak az Aranyosgyéres—Egerbegy-i országútra.

A katasztrófa itt történt meg. A közepsebességgel haladó autó egy fordulónál az

árokba zuhant s maga alá temette utasait. Legsúlyosabban a sofőr mellett ülő ősz esperes sérült meg, akinek a kormányrud a mellébe nyomult. Jelentős a sérülése Gvidónénak is, akinek egyik füle leszakadt és koponyáján is sulyos sebek láthatók. Sulyosabban sérült meg a sofőr, míg az esperes fia, menyé és lánya könnyebben sebesültek meg.

A szerencsétlenség után Aranyosgyéresről azonnal mentők szállottak ki a helyszínre, akik megállapították, hogy Gvidó, aki e pillanatban is önkívületi állapotban van, életveszélyessé válható belső zuzódásokat szenvedett s valószínű, hogy több bordája is eltört. Azonnali operatív beavatkozásra volna szükség, azonban az autóval való elszállítás végzetessé válhat. Esméletem kívül van Gvidóné is, míg a többiek állapotában javulás állott be.

A kitűnő pap tragédiája mindenütt általános részvétet váltott ki.

Véres incidensek közepette a baloldali nyomult előre a német választásokon

Szociálista színezetű lesz a következő német parlament — Óriási propagandával, autók és kocsik seregén verbuválják a szavazókat — Mintegy 15 millió nő és 18 millió férfi szavazott — Előretörték a kommunisták

Glackhauban agyonstúrták a szociálisták elnökét, Barmenben uccai harc folyt

BERLIN. (A Brassói Lapok munkatársától.) Vasárnap reggel 8 órakor az egész német birodalom területén megkezdődtek az általános választások, melyeken megközelítően 9000 képviselőt és 34—35 millió szavazó vonult fel. Tudvalevő ugyanis, hogy Németországban az új választói törvény értelmében minden 20-ik életévét betöltött polgár, akár férfi, akár nő, semmi feltétellel sem korlátozott szavazati joggal rendelkezik s így a mostani választás kiterjedésében páratlan a képviselőválasztások történetében.

Véres összeütközések

Az első jelentések egyébként arról számolnak be, hogy az óriási választás aránylag nyugodtan folyt le, ámbar helyenkint véres összeütközésre került a sor a szavazók között. Az incidensek nagy részét a kommunisták provokálták, akik különösen a szociáldemokraták ellen fejtették ki heves agitációjukat. Így például jelentősebb összeütközés játszódott le Északberlinben, ahol 30 kommunista munkás megtámadta a szociáldemokrata Vorwärts fiókiadóhivatalát, és szétrombolta annak berendezését. Ott embert tartóztattak le. Boroszloban a kommunista menet zászlórudakkal formális ostromot intézett egy autó ellen, mely a nacionalisták fekete-fehér-vörös lobogója alatt haladt. Az incidens áldozata egy nemzeti kortes, aki életveszélyesen megsérült.

Glackhauban a főtéren összetalálkozott a szociáldemokraták és kommunisták fáklyásmenete, s a találkájából

véres verekedés fakadt. A sebesültek száma még ismeretlen, a szociáldemokrata párt elnöke azonban holtan esett össze egy vörös frontarcos bajonettsturálásának nyomán.

Barmenben a nemzeti szociálisták és a «Birodalmi lobogó szövetségének» emberei ütköztek össze. Valóságos közelharc keletkezett, melyben mindkét részről revolverrel és késsel küzdöttek. A sok sulyos sebesült között feltűnően nagy a gyermekek száma. Edig 140 embert tartóztattak le. Az ország többi részeiből is jelentenek apróbb zavargásokat.

Előretör a baloldal

A vasárnap délutáni órákban feladott részjelentések szerint Berlinben az összes választók 85 százaléka szavazott le, míg a birodalom többi részein 50—75 százalék. A déli főváros Berlinben 1 millió 862 ezer 925 szavazatot adtak le a következő elosztás szerint: Szoc. dem. 674.906; német nemzeti párt (monarchista) 196.939; centrum (baloldali) 120.510; Stresemann néppártja 222.205; kommunista 251.807; demokrata 136.929; bajor néppárt 38.400; balkommunista (anarchista) 3316; gazdasági párt 89.097; nemzeti szociálista 55340; dőgyéb 78.270.

Az éjszakai órákban a belügyminisztérium a következő részeredményt adja ki:

6 millió 46 ezer 54 szavazat futott eddig be, a következő megoszlás szerint: Szociáldemokrata 2 millió 132.961 (35 mandátum)

kommunista 781.527 (13 mandátum)
német nemzetipárt 718.441 (11 mandátum)
centrum 383.698 (8 mandátum; német néppárt 692.564 (11); demokraták 384.442 (6); bajor néppárt 70.615 (1); gazdasági párt 1332.822 (5); nemzeti szociálisták 153.624 (2); egyéb 379.668; anarchisták 15.507 (0).

Az eddigi eredmények a baloldali pártok hatalmas előretörését mutatják s az előjelek szerint a jövőben parlamenti a szociálisták fogják dominálni.

Különösen szembeötlő a kommunisták és a német néppárt előretörése. Mindenesetre tekintetbe kell venni, hogy ezek az eredmények a nagy városok szavazatait mutatják, melyek inkább a baloldal felé hajlanak. A vidék még sokat változtathat a helyzet kialakulásán.

Hatvanezer ember jelenlétében tartották meg a bukaresti repülőnapot

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A fővárosi vasárnapi repülőnapot a legnagyobb érdeklődés közepette tartották meg. A délután háromkor kezdődő fennrepülés már a déli órákban megindult a közönség a repülőtérré, úgy, hogy négy órára már közel hatvanezer ember szorongott a téren.

A repülőnapon a legkiválóbb pilóták mutatták be a légi akrobatikát. Legelőször a külföldi pilóták emelkedtek fel, Horn német pilóta egy új típusú Junkers gépen, míg Grass szintén német pilóta egy új Fockert gépen szállottak fel. Azonkívül több nevesebb külföldi pilóta emelkedett fel. Egymásután mutatták be a loopingokat, a dugóhúzókat, a roolingot, az orsót és a lecsuszást. A gépek a legkisebb defekt nélkül végezték el a leghajmeresztőbb mutatványokat és a közönség háthoronzva élvezte a szebbnél-szebb produkciókat.

A pilóták között több román pilóta is felszállt és bravuros repülésekkel tettek tanúbizonyságot amellett, hogy fejlett repülő iskolákkal rendelkezünk. Az ejtőernyőkkel való leereszkedést Emelie Christinet és Kethe Schultess svájci hölgyek és Heinecke német pilóta mutatták be.

A felekezeti tanítók mozgalma

Mint ismeretes, a kisebbségi felekezeti tanítók helyzetük javítására nemrég mozgalmat indítottak, melynek egyes fázisairól többször beszámoltunk. Legutóbb egy felhívást közzeltünk, melynek eredményeképp jelenthetjük, hogy a szervező bizottsághoz eddig 139 jelentkezés érkezett be, amely aránylag kis szám az érdekeltek nagy tömegéhez képest. Különösen a fiatal tanítók mutatnak érthetően nemtörődömséget e fontos ügyben. A jelentkezők egy része nem közölt életrajzi adatokat, pedig ez feltétlenül szükséges.

A szervező bizottság arról étesíti az érdekelteket, hogy május 26-án délelőtt 11 órakor a csikszeredai katolikus főgimnázium fizika-termében gyűlést rendez. Aki részt óhajt venni, jelentse be szándékát és érkezése időpontját előre, továbbá utalványon küldjön száz lejt Bakó Albert ig. tanító, Csiksomlyó—Sumuleu címre. Akik románul jól beszélnek, jelentsek előre. A gyűlésnek a célja az elfárad bizottság delegálása és a begyűlt pénz felett való rendelkezés.

Az előkészítő bizottság levélben nem válaszolhat senkinek. Minden tudnivalót hírlapokban közöl, ugyancsak a gyűlés határozatait is hírlapilag fogja közölni.

A Matild-vízet feltétlenül megkell ismernie.

Ma hétfőn van a nagy CEMANCIA hangverseny a Redutban, 9 órai kezdettel

C. Rupen cemancia hangszerén perzsa, orosz, román, magyar, német, örmény, zsidó klasszikus népdalokat fog játszani, zongorakísérettel. A megmaradt jegyek este 7 órától a Redut pénztáránál kaphatók.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda, vagy bizományosaink útján is feladhatók. A *-gal jelzett hírek díjazás alá esnek.

Felelős szerkesztő: Kocsis Béla.
A Brassói Lapok nyomdavidálatának kiadása.

Előfizetési díjak Brassóban: egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 480 lej, egy évre 900 lej. Kézbesítési díj külön fizetendő. Előfizetési díjak vidékre: egy óra 100, negyedévre 270, félévre 520, egy évre 1000 lej. — Külföldre: negyedévre 420.—, félévre 820.—, egész évre 1600 lej

— Ujból tárgyalásra kerül az Aradi Egyesült Bank csődügye. Tudósítónk jelenti: Az Aradi Egyesült Bank elleni csődkereset ügyében holnap tartja meg a bíróság az újabb tárgyalást, amely már a hetedik lesz ebben az ügyben. A temesvári pénzcsoport, amely lényegében a Szana-féle érdekeltségekben merül ki, követeléseit átadta peresítés végett Suciu dr. ügyvédnek, aki a többi csődkereset is képviseli.

— Aradon kitört a pincér-sztrájk. Tudósítónk jelenti: Az aradi éttermek és kávéházak alkalmazottai szembatlon beszúrták a munkát. A sztrájk az alkalmazottak béreemelési mozgalmának sikere érdekében tört ki, a jelek szerint azonban nem vezet a kívánt eredményre. Aradon ugyanis rengeteg munkanélküli nő van, akik most tömegesen jelentkeznek olcsó munkaként a kávéházi és éttermi tulajdonosoknál.

— Öngyilkos divatkereskedő. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti, hogy Fogolyán János ottani előkelő divatkereskedő vasárnap délelben Baross Gábor-utcai lakásán öngyilkos lett. Fogolyán délelőtt még a főtéren sétált, aztán hazament, négy levelet írt meg, egyet nejének szűl. Temesvári Máriának, egyet Bogdán Ivérének, kettőt két barátjának. Feleségétől bocsánatot kér tetteért s biztatja, menjen férjhez, még fiatal. Fogolyán az impériumváltozásokor eladta fényes menetű üzletét a Missir-cégnak, aztán a cég 56 erdélyi fiókja inspektorá lett havi 60 ezer lej fizetéssel, majd, hogy a Missir-cég megbukott, újra üzletet nyitott a főtéren, de ez már nem ment. Egymillió 700 ezer lej adósság halmozódott fel, amit Fogolyán már nem bírt elviselni. Halála nagy megdöbbenést és részvétet keltett Marosvásárhelyen. Kedden délután 4 órakor temetik.

— Bünygyi eljárás két jasszi biztosító intézet ellen. (Bukarest). A jasszi törvényszékre az utóbbi napokban a panaszok özöne érkezett, amelyekben arról volt szó, hogy a „Regina Maria” nevű biztosító intézet nem teljesíti a vállalt feltételeket felelvel szemben és többeket becsapott. A törvényszék azonnal bevezette a nyomozást és megállapították, hogy a biztosító intézet már régóta üzi bünyös manipulációt és az egész tevékenysége csalásra volt alapozva. A biztosító intézet főrekszvényesei Constantin Iordan korcsmáros és Ion Petrescu gazdag magánzó voltak. A törvényszék mindkettő vagyonát zár alá vette. A tegnapi napon ugyancsak sok panasz érkezett egy másik jasszi biztosító intézet ellen. A törvényszék a panaszok meghallgatása után megindította az eljárást a „Centrala Moldovei” nevű biztosító intézet ellen is.

— Dalosverseny és Petőfi-ünnepély Segesváron. Segesvárról jelenti: A III. országos dalosversenyt és Petőfi-ünnepélyt rendező bizottság most tartotta meg Segesváron igen népes alakuló gyűlést. Segesvár kevés számú magyarsága páratlan lelkesedéssel fogott hozzá a — szinte emberfeletti munkát igénylő — országos ünnepély előkészítéséhez, hathatós támogatást nyerve az ügy iránt melegen érdeklődő százsz polgárságban is. Az elnöki ügyosztály és intéző bizottság elnökekül Szotyori Lajos ref. esperes kérésére fel, míg ügyvezető elnöké dr. Gábor István ügyvéd és alelnök — titkárrá pedig Bonda Árpád ig. tanító választott meg. A különböző ügyek előkészítésére és rendezésére: pénzügyi, fogadó, elszállásolási, előkészítési, művészeti, vigalmi, felvonulási és sajtó-propaganda bizottság alakult. A hatóságok részéről teljes jóindulat tapasztalható. Így tehát minden remény megvan rá, hogy az országos ünnepély a teljes siker jegyében fog lezajlani.

Mégis gyilkosság áldozata lett a szinajai állomáson talált halott

A bukaresti rendőrséghez feljelentés érkezett, amely új irányt adott a nyomozásnak

BUKAREST (Brassói Lapok tudósítójától.) Nehány nappal ezelőtt részletesen beszámoltunk arról a gyilkosságról, amely Bukarest és Szinaja között a 31. számú gyorsvonaton történt. Nicolae Stărbu plojești kereskedőt ismeretlen tettestek a vonaton meggyilkolták, kirabolták, azután a szinajai állomáson kidobták a vonatból. Megírtuk azt is, hogy a szinajai hatóságok a legnagyobb könnyelműséggel jártak el a vizsgálat során, a rendőrség a holttest felfedezése után kilenc órával szállott ki a helyszínre és ott megállapította, hogy öngyilkosság történt. A halott testén azonban nincs egyetlen olyan sebesülés sem, amelyből arra lehetne következtetni, hogy a vonat keresztülment volna rajta. A gerincoszlopa törött el, — ami valószínűleg akkor történt, amikor ledobták a vonatról, — a nyakán pedig fojtogatás nyomai látszóttak.

A bukaresti rendőrséghez most olyan feljelentés érkezett, amely semmisé teszi a szinajai hatóságok könnyelmű megállapítását. A felje-

lentő előadja, hogy ő is ugyanazzal a vonattal utazott s Szinajában megfigyelte, hogy a peronon néhány gyanús alakot látott, akik között felismert három közismert zsebtolvajt, akik állandóan a vonatoknál működnek. Közülük az egyik, Bănescu nevű Bukarestben lakik. Elmondja a feljelentő azt is, hogy megfigyelése szerint a 31. számú gyorsvonatnak abban a kocsiában, ahol Stărbu utazott, néhány utason kívül abban utaztak a gyanús emberek, köztük Bănescu is.

A gonosztevők vagy biztosan tudták, vagy sejtették, hogy Stărbunál pénz van, kínálkozó alkalommal rátámadtak, megfojtották, azután kidobták a holttestet a szinajai állomáson.

A bukaresti rendőrség a feljelentésre azonnal megkezdte a nyomozást, abban az irányban, hogy világosságot hozzon az esetre és a szinajai hatóságok tévedését helyre hozza. Bănescu és társai ellen kiadták a körözőlevelet.

Benes berlini útjával Közép- és Keleteurópa jelentős átalakulási folyamata kezdődött meg

Franciaország magasabb politikai szempontból elejtette eddigi érdekeit — Magyarországot Stresemannon keresztül kell megnyernie Benesnek

PRAGA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Benes berlini útja annak ellenére is élénken toglalkoztatja a világsajtót, hogy a tulajdonképpen cél, a Stresemannal való találkozás a német külügyminiszter betegsége miatt nem sikerült. Az angol és francia lapok egyöntetűen megállapítják, hogy Benes útjával Közép és Keleteurópa történelmének egy igen fontos átalakulási folyamata kezdődött meg. A Duna-konföderáció ennek a kialakulási folyamatnak csak kezdő lépése volna, viszont ha ez sikerül, úgy egészen új hatalmi és gazdasági érdekekkel összefüggő eltolódások lesznek különösen Keleteurópában. Ezek az eltolódások természetesen közelről érdeklik a nyugati nagyhatalmakat és elsősorban Franciaországot, amely a kisantant felbomlásával eddigi befolyása nagyrészt elveszítene. A francia sajtó ennek ellenére is szimpatikusan nézi Benes törekveit. Franciaország kockáztatja eddigi érdekeit a magasabb politikai szempontért. A legfontosabb most Mussolini terveinek keresztézése és az olasz érdekszféra kialakulásának megakadályozása.

Érdekes ezzel kapcsolatban a csehszlovák sajtó magatartása. Ugy a hivatalos, mint az ellenzéki lapok kiemelik, hogy Benes tulajdonképpen üdülni ment Berlinbe, de felhívja az alkalmat elosztalni bizonyos félreértéseket, amelyek Csehszlovákiának a középeurópai problémával kapcsolatban elfoglalt álláspontja miatt és különösen a revízió kérdésében felmerültek. Hangsúlyozzák a lapok, hogy Benes nem akarja céljait a Magyarországnak teendő eredményekkel elérni. Tévedés volna azt hinni, hogy Magyarország megelégednék területi engedményekkel, ellenkezőleg követelné a százszázalékos integritást. Területi engedményekről már csak azért sem lehet szó, mert Magyarország részéről biztosan még sohasem kövölték határkiigazításra vonatkozó kívánságokat.

Benesnek Magyarország hajlandóságát Stresemannon keresztül kell megszereznie olyan gazdasági előnyújtásokkal, amelyek jelentősége meghaladja a részleges határkiigazítások kétes értékű jelentőségét.

— Összeírják a háziállatokat. Brassó törvény hatósági város polgármesteri hivatala, arról értesíti a lakosságot, hogy pár napon belül megkezdődik a háziállatok összeírása, mely nem adókövetési, hanem csupán statisztikai célt szolgál. Minden polgár köteles marhaállományát pontosan bejelenteni a kiküldött közegeknek, akik állatonként 3, 2 és 1 lejelet fognak szedni a vármegyei állattenyésztési alap javára.

— Református teológusok Erzsébetvároson. Az erzsébetvárosi ref. nőegylet kulturestélyt rendezett a kolozsvári ref. teológusok közreműködésével. Kádár Imre felolvasása, Szilágyi Károly humoros előadása, Nagy József, Gazda Lajos, Albu Dezső zeneszámokkal és szavataikkal vitték sikerre az estet. Az estély szép jövedelme, a Kolozsváron tanuló szegénysorsu teológusok segélyezésére fordított.

— Beszüntette üzemét az aradi Neumann-féle szeszgyár. Tudósítónk jelenti: Az aradi Neumann-féle szeszgyár igazgatósága szombaton délután bejelentette a munkügyi inspektorátuson, hogy az üzemet ideiglenesen beszünteti, mert a többtermelés miatt a további munka nem rentabilis. A hirtelen üzembeszünetés valódi célja az üzemi költségek megtakarítása, amit a lapunkban annyiszor támadott szeszkartell tett lehetővé. A gyár nem törődik azzal, hogy a szeszkartell érdekei miatt kétszáz munkás, és számos tisztviselő veszíti el a kenyérét.

— A zsilvölgyi cikksorozatunk legközelebbi folytatása anyagtorlódás miatt lapunk legközelebbi számában jön.

Astra (Apollo) Mozgó

Ma hétfőn, és holnap kedden fut utoljára

„CHANG”

(A Dzsungel éposza)

Szerdán, csütörtökön és pénteken:

Hazudnak a lángok

HENNY PORTEN nagy filmje lesz vetítve.

Szombattól a cenzura által engedélyezett „LUTHER” film lesz vetítve. Luther Márton, a nagy reformátor élete. Monumentális filmalkotás zárja le az idei szezont. Június 1-től július 15-ig magyar színház vendégjátéka.

* Orvosi hírek. Dr. S. Antal fül-, gége-, orrspecialista és plastikus a berlini I. sz. egyetemi klinika volt asszisztense rendel Bukarestben Str. Aopiodor 43, 3—7 d. u. Tel. 364/59.

Dr. Antal-Falut orvosnő nő- és gyermek-specialista, rendel ugyanott 2—4-ig d. u.

(*) Dr. Szánthó Vitus sepsiszentgyörgyi ügyvéd ez uton közli vidéken az ügyfeleivel, hogy ügyvédi irodáját f. hó 21-ével a strada D. Cantemir (Palló-utca) 20 szám alól, magánakásával egyetemben, a Boulevard Regele Ferdinand (Alsósétáter-utca) 2 szám alá, a sepsiszentgyörgyi unitárius egyházközség tulajdonát képező épületbe helyezte át.

KÖZGAZDASÁG

Kihirdették

a termények osztályozásáról szóló törvényt

Az elvi alapok a kivétel szabályozására készen vannak, de az a kérdés, hogy hajtják végre a törvényt

A hivatalos lap egyik legutóbbi száma közli a termények osztályozásáról és raktározásáról szóló törvényt, melyet a parlament március 26-án szavazott meg. Ez még nem jelenti a törvény életbeléptetését, mert arra nézve külön királyi rendelet fog intézkedni, amihez viszont az kell, hogy a mezőgazdasági kamarák és a kereskedelmi kamarák is tárgyalják le ezt a fontos törvényt s jöjjön létre egységes megállapodás közöttük és a földművelési miniszter között a végrehajtásra nézve — Miután azonban a törvény már tíz millió lejt ki is utalt az előkészítő munkálatokra, kétségtelen, hogy a végrehajtás és vele az életbeléptetés nem fog sokáig késni. Nagyon fontos ennélfogva, hogy a gazdaközönség a kérdésre nézve előre tájékozást szerezzen és érdekeit a mezőgazdasági kamarák útján biztosítsa.

Miután a törvény az elvi alapokat pontosan kijelöli, most már nem is elvi kérdések tisztázására van szükség. Hanem arra, hogy a gazdatiszadsádom a gyakorlati megvalósulás tekintetében nyilvánított véleményét, A helyzet a törvény alapján olyan, hogy abból nem kellene okvetlenül káros következmények sorozatának a gazdaközönségre háramlania, hanem előnyökről is szó lehetne a törvénnyel kapcsolatban. Az elgondolás ugyanis az, hogy egyfelől a romániai terményeknek a nemzetközi terménypiacokon államilag garantált minőségi bizonyítványok kíséretében szabad csak megjelenniük és ez önmagában nem káros, sőt ha a bizonyítványok szakszerűek és ha az állami garancia valóban tiszteletet tud szerezni önmagának, akkor legalább is a romániai eredetű terményekkel szemben táplált jogos ellenszenv leküzdését jelenti. Ez olyan előny, amely végül vagy ár-emelkedésben, vagy legalább a terményüzletek sima lebonyolításában fogja hatását éreztetni és így az a fontos, hogyha már a törvény megvan, akkor annak valóban atisztességes értelemben szerezzenek ér-
vényt.

A törvény másik elgondolása az, hogy gondoskodik a közraktárakról, amelyekben bármely gazda elhelyezheti terményeit és a minősítésnek megfelelő raktárjegy alapján, amelyet nemzetközi műszóval warransnak neveznek, saját tetszése szerint bonyolítja le terményüzletét. Ez a rendszer a gazda érdekében való, ha kifogástalanul hajtják végre. A közraktárak minden modern gazdaságot folytató államban ott szerepelnek a gazdatiszadsádom kívánságai között és a raktárjegy alapján lebonyolított forgalom minden gazdára nézve kívánatos. Miután a raktárjegyre kölcsönt is lehet felvenni, a gazdát ez a rendszer — nem álmis kamatviszonyok között — felmenti az alól a súlyos kényszer talól, hogy pénzüke miatt bármilyen értékesítse terményeit s kívárhajja a jobb konjunktúrát s az előnyösebb árakat. A raktárrendszer a gazda számára olyan előny, amelyet azonban csak abban az esetben használhat ki, ha a raktározás feltételei kedvezőek, ha a raktár által átvett szavatosság száz százalékos és ha a kiállított minősítési bizonyítványok valóban elfogulatlan szakszerűséggel készülnek.

A törvény mindezeket természetesen úgy szövegezi meg, hogy nem a törvényen, hanem a végrehajtáson mulik, vajjon áldás lesz-e ebből a tervezetből vagy újabb veszteségek és zaklatások.

Az osztályozás egyelőre csak a külföldre szánt terményekre s azok közül is csak a búzára, rozsra, árpára, zabra és tengerire lesz kötelező, azonban a belső kereskedelembe is bárki igénybeveheti az osztályozóbizottságok és szerkesztők munkáját. Az osztályozás vagy a közraktárakban, vagy a félnél történik, történhetik természetesen a hajóban, vagy a vasúti kocsiban is, — minták alapján, amelyek közül egyet az osztályozó szerv vesz magához, a másikat a fél kapja meg leolmozott mintaszámkocsikában. Az osztályozást meg lehet feleltetni a megyei osztályozó bizottsághoz, s onnan az országos főbizottsághoz, mely Bukarestben székel. Az osztályozás minden évben külön megállapított alaptípusok szerint történik, ezt a megállapítást az aratás után s a cséplési minták alapján Bukarestben hajtják végre s a típusok lehetőleg egyezni fognak a világpiacra szereplő szokványos típusokkal. Van azonban lehetőség arra is, hogy a különleges minőségeket a mintán és a bizonyítványon megjelöljék, akár jobb azok, akár gyengébbek a megállapított országos típusoknál.

A most meginduló tárgyalásoknak egyfelől a megyei bizottságok és az osztályozással megbízott szakemberek kijelölésére, másfelől pedig a közraktárak megteremtésére kell irányulniuk. Ebben a tekintetben a törvény úgy intézkedik, hogy első sorban a határállomásokon és a kikötőkben létesítenek ilyen raktárakat, azonban nincs annak akadály, hogy bármely termelési központban is létesítsenek ilyeneket. S természetes, hogy az egységes gazdasági területnek érdekük az, hogy a helyszínén kapja

nak raktárakat. Nemcsak azért, mert például a székely terület különleges terményei, — vagyuk csak a lencsét és a heremagot, — megkivánják azt, hogy olyan szakemberek bizassanak meg az osztályozással, akik az egész területet ismerik, de azért is, mert a közraktárnak, amelyet Galacban, vagy Körtösön állítanak fel, a székely gazda egyáltalában nem veheti hasznát beraktározás és warrans alapján való értékesítés céljaira. Fontos tehát, hogy minél több magtár létesíttessék s hogy minden vidék megvédje a maga érdekeit.

Mialatt a törvényt előkészítették és a parlamentben tárgyalták, mi a legnagyobb kétkedéssel foglalkoztunk a tervekkel, mert sajnos, minden okunk megvan arra, hogy ilyen intézményekkel szemben a mostani gazdaságpolitika mellett bizalmatlanok legyünk. Ha azonban a törvény megvan és ha azt hatályon kívül bizonyára nem helyezik, akkor a gazdatiszadsádom érdeke az, hogy annak minél tisztább és megbízhatóbb megvalósításán és végrehajtásán örködjék. S nyilvánvaló, hogy első sorban önmagának kell megvédenie a maga érdekeit, mert erre kétségtelenül megvan a törvényben kijelölt lehetőségei is.

Máramarossziget nem kap kereskedelmi és iparkamarát. Bukarestből jelentik: a kereskedelmi és iparkamarák szövetségének igazgatótanácsa tegnapi ülésén tárgyalta a máramarosszigeti kereskedelmi és iparkamara megteremtése iránt beadott kérvényt, és azt határozta, hogy a kérelmet nem teljesíti. Ugyanezen az ülésen Krassó-Szörény megyét a temesvári kereskedelmi és iparkamara körzetébe osztották be.

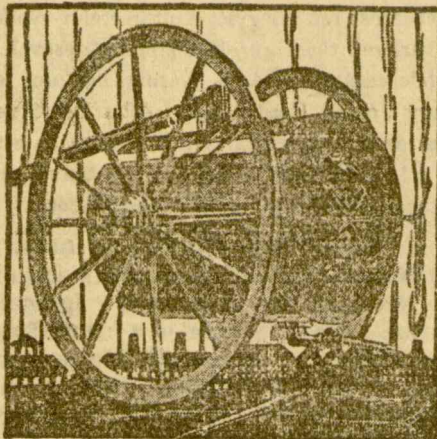
Szerkesztői üzenetek

T. J. Marosujvár. Amint rögtön jeleztük, levelét elküldtük nagybányai tudósítónknak, aki most a következő tájékoztatást adja: Az említett rendelet csakis az állami fém bányászok nyugdíjgyűjtését szabályozza, mégpedig a társulásoknak a Munkásbiztosító által törlesztett végleges átvétele kapcsán. Az Önök nyugdíjgyűjtését — valószínűleg hasonló alkalmából és módon — bizonyára külön rendelet rendezte, amelynek számát tudnia kell a Munkásbiztosító kerületi pénztárának, hiszen annak alapján fizeti Önöknek a nyugdíjat. — Külömben, hogy tanulmányozhassák a fém-bányászok nyugdíjgyűjtésére vonatkozó rendeletet, tudatjuk, hogy ezt a munkaügyi minisztérium adta ki 1925. október 28-án 125969. szám alatt, s ezidőtájt a Monitorul Oficialban is megjelent. Cikkünk adatai egyébként mindenben fedték a valóságot. A szóbanforgó rendelet részleteinek taglalására időhiány miatt legnagyobb sajnálatunkra nem térhetünk ki.

A világ hírl

Margitkrém

mindenhol kapható

**Tüzi fecskendő,
a vagyon őre.**

Kedvező fizetési feltételekkel szállítja

M. CARNIOL FIUL (Technikai osztály)

BUCUREȘTI, STR. CAROL I, 24-30. SZAM.

TELEFON: 70/71. 54/1.

Művészasszony

Írta: Sz. Solymos Bea (12)

Volt pénze hozzá, mit a freskókért kapott, s a legokosabbnak találta, ha a festészetben továbbképzí magát. Világért sem tanácsolta volna, hogy diplomája alapján állást vállaljon. Sajnálta őt börtönbe zártni 21 éves korában.

Es júniusban Dalmával pöfögött a vonat München felé.

Bándyné pedig nénjével, Judittal, a lányok Juci nénijével egyedül maradt. Az első este sokáig ülték szótlanul egymás mellett az üres lakásban. Lelkük tovaszállt a két leány után. Vajjon melyik lesz boldogabb?

Az est sötét fátylaival takarta be az elnémult szobát, míg Judit asszony megtörte a csendet és meggyújtotta a fehérernyős petróleumlámpát...

VI. fejezet.

Bácsvároshoz még egypár hétig beszéltek a Bándy leányokról, de mikor a témák kimerültek, s őket nem látták, csakhamar napirendre tértek. A korzón is, mint a győzedelmes csatatéren, honnan megfutott az ellenség, — ismét a régi fényben sütkeztek a csillagocskák.

Bándy Dalma pedig úgy érezte, hogy két kitért karjával megy az Élet elébe.

Többször felállt, kísértelt a gyorsvonat folyosójára, s élvezte az egyedüllétet, a függetlenséget. Óriási távlatlalt nézett a jövőbe. Révész Tibor és a többi férfi alakja eltörpült, s maga az egész szerelem beleveszett művészi ábrándjainak protuberanciáiba, melyek forró sugárban löveltek ki a lelkéből.

A művészi vágy elnyomott, elhalványított minden más vágyat, s Dalma úgy érezte, hogy erős a szervezete, izmos a lelke, s megküzd minden akadállyal. Villogó szemmel nézett a lehetetlen szó elé, s puha, pirosan izzó vassá olvasztotta azt energiájának kohójában. Olyan kedvében volt, mint egy próbaféjtésre ítélt lelki Herkules. Minden idegen támadás elől felvertezte lelkét, s ha most Krözus és Adonis egygyé olvadva akad utjába, — keresztül lép rajta, mint a most lába elé tévedt pókokocskán.

Münchenben megszállt egy pár napra. Végigfutotta az összes képtárakat, s nem tudott betelni velük. Aztán újból és újból elől kezdte a gyönyörködést. A régi és új Pinakothek, a Gliphothek, a Maximilian-múzeum kincsei már kaleidoskopikus zűrzavarral rajzottak lelkében, mely egy tulleponált fényképező lemezhez hasonlított már.

Esténként zugó fejfájással fektült le, mert nem bírta az agya a túlterhelést.

A nagy tervek, nagy akarások, s a látottak szinte átalakították a fiatal leányt e pár nap alatt. Egy-egy percre mintha teljesen elszakadt volna énségétől és megfellekedett édesanyjáról, Belláról, Bácsvárosról, — csak mikor már vitte a vonat az alföldi rónákra emlékeztető buzatáblák között, Moosdorf felé, — akkor eszmélt magára. — Megérkezett.

Bájos kis fehér szobát talált egy jómódú asztalos családjánál, s azt nyomban kibérelte, odaköltözött.

A szoba ablaka hatalmas virágos rétre nyílt. Itt megpihent egy hosszú, mély álmatlan álommal.

Felülvélve megkereste a jó Bleier mestert, ki növények két csoportba osztotta: Egyik része plain—air tájképeket festett, a másik része pedig állatfestéssel foglalkozott.

Dalma a plain—air tájképfestőkhöz csatlakozott.

Mily másképp érezte magát művészi környezetben, mint egyedül, vagy a félénk és tulkomoly Révész doktorral, a bácsvárosi töltésoldalon!

Kedélyes német lányokkal barátkozott össze, kik nagyon megkedvelték Dalmát. Később egy orosz és egy magyar festő csatlakozott a kis társasághoz. A magyar festőt, Zala-bükky Dénest már hírből ismerte, ki csendes, jó fiúnak látszott. Lányos kék szeme szelidségről beszélt.

A német lányok színes, nagy papírkalapokat készítettek, s Dalma azzal tréfálta meg őket, hogy akkorát csinált magának, mint egy napernyő. Többen megférték árnyékában.

A reggeli költözködésben, az állvánnyal, festékes ládával és egyéb festőszereivel nagy gyönyörűsége tellett Dalmának.

De aztán jött az első korrektúra. Fraulein így, — Fraulein úgy, — a végén csak könnybe borult a Fraulein szeme, mert a mester sok hibát fedezett fel az első képben.

(Folytatjuk.)

SPORT

Erdélyi labdarugó eredmények

Brassó.

Brasovia pálya

Coitea A—Ivria 7:0 (2:0) Bíró Gross. Barátságos mérkőzés, melyen a Coltea bajnoki csapata könnyen győzött a tartalékolt másodosztályú csapat felett, mely sokszor csak 9-10 emberrel játszott.

Brasovia—BCFR 4:1 (2:1) Elsőosztályú megismételt bajnoki mérkőzés, melyet ismét a Brasovia nyert meg, ezúttal nagyobb gólerányú győzelemmel biztosítva a két pontot. Bíró Tibád.

A Brasovia tegnapi mérkőzését komolyabban fogta fel és szép akciókkal gyönyörködve szerezte meg góljait. A csatársor legujabb formációja golképesebbnek látszik, mint az eddigi volt. Az első félidő góljait Erdő beadásából Nagy III és Kóthy érték el, a vasutasok gólját Popa rugta. A második félidőben ismét Erdő beadását lövi Kóthy kapufának s a labda innen pattan golba. Az utolsó gólt Knobloch a 16-os sarkáról rugott büntetéből éri el, melyet a beállított tartalékkapus hálóba bocszolt. A Brasovából jők voltak Várhegyi, Erdő, Kóthy, Nagy III, de a többiek is mind jól megállották a helyüket. A vasutas csapatból leginkább a kis Schuller és a Bodolák tűntek ki.

Olympia-pálya

Coltea B—BMTE-Olympia kombinált 6:0 (1:0). Barátságos mérkőzés. Bíró Lóbl. Az egységesebb és jobb technikájú Coltea az első félidőben erős ellenfélre talált a kombinált csapatban, mely csaknem megszerezte a vezetést egy tizenegyes révén. A félidő egyetlen gólját Boros offside-izű helyzetből éri el. A második félidőben érvényesül a Coltea ereje, lerontja a kombináltat és egymásután éri el a gólokat Stanescu, Zsiga (2), Boros és Abrudan lövéseivel.

Olympia—BMTE 2:2 (1:1) Elsőosztályú bajnoki mérkőzés. Az első félidőben az Olympia van inkább fölényben. Az erős támadások megzavarják a munkás csapatot, mely elvesztve a támadó fellépését, tervszerűtlenül játszik. Zavarja a támadásokat Looser sok faultja, mely miatt sok büntető rugást szenvednek. Az Olympia sok kornert ér el egymásután, de nem tudják kihasználni. A gólt egy veszélyes Honigberger támadás utánl kornerből, kavarodásból rugja ugyancsak Honigberger. Pár percre rá Kravatzky nagyon faultol egy munkáscsatárt, de a 11-es támad. Változatos mezőnyjáték következik. Egyszer Szederjessy rug, a következő percben Henisch fejel kapu mellé. Pár percre rá a játék egzebb akciója bontakozik ki. A Lakomcsik-lók balszárny ideális lefutása után a centereket Szederjessy fogja és kapásból védhetetlen gólt lö.

A második félidőben a munkások keletkeznek fölénybe. Az Olympia védekezésére szorult. A közvetlen védelem elsőrangban működik, a támadásokon kihasználva a testi erőit is. A munkások egymásután három kornert is elérnek, de a lövések vagy fáról pattannak, vagy átkerülnek a kaput. Ebben a félidőben sok fault esik a szász csapat részéről. A munkások második gólját Gecse szerzi meg egy huszonöt méterről, küldött szabadrugással, mely alsó kapufáról pattant golba. Két percre rá, az Olympia balszárny lefutásából Lautmann szép lövéssel egyenlített. Változatos mezőnyjáték következik. Egy munkástámadás során Russu bizonyos helyzetből kapu fölé fejel, majd Kravatzky kap ki a gólvonalról egy biztosnak hitt öngólt. A játék végén a bíró kiállítja Henischet. Az Olympia tíz emberrel is elszántan küzd, de eredménytelenül. Jlanu bíró az erős mérkőzést kitölgástalanul vezette. Mecs után az Olympia előnsége nagy tüntetést rendezett Répásy hártíró ellen.

Kolozsvárt, Aradon és Nagyváradon eldőlt a bajnokságok sorsa.

Kolozsvár. Románia—Haggiator 2:1 (1:1). Bajnoki mérkőzés. E győzelemmel a Ro-

mania bajnoksága biztosítottnak tekinthető. KAC-RMS. 2:0 (1:0).

Nagyvárad. Törekvés—NAC. 2:1 (1:1). A mérkőzéssel eldőlt a bajnokság is. 1. Törekvés. 2. NAC. 3. NSC. 4. Amatör. 5. Egyetértés. Egyetértés—Makabea 3:2 (3:1).

Arad. AMTE—AAC. 3:2 (2:0). A bajnoki lista élén álló AAC. e vereséggel a Gloriának szerezte meg a bajnoki címet.

Temesvár. Kinizsi—Pol technika 3:1 (0:1) SAND—Banatul 3:2 (2:1).

Aranyosgyéres Sodronyipar—Gloria 3:1. Fogaras Nagyszebeni SE—Fogarasana 2:1

*

Külföldi sporteredmények

Booskay Vasas 2:0 (0:0). A gólokat Martin és Markos rugták.

Ferencváros—Nemzeti 4:1 (1:1) A balnokcsapat technikai fölénye ellenére nehezen győzött a lelkes Nemzetiek felett Takács, Kohut és Szedlacsek (2) góljaival. A vigaszgolt Bihámi rugta

Hungária—Kispest 1:0 (0:0). Rendkívül izgalmas, gyors játék, változatos, veszélyes helyzetekkel, melyeket a briliánsan védő kapusok tisztáztak. A gólt Hirzer érte el husz méterről küldött bombalövésével.

Ujpest—III. ker. 4:0 (0:0). Az Ujpest szép játékot mutatva győzött. A gólokat Auer, Ströck, P. Szabó és Auer rugták.

Sabaria—Budai 33-as 3:1 (0:1). A gólokat Campft, Löwy (öngól), Holzbauer és Stóflán rugták.

Bástya—Attila 1:1 (0:1). Gólt rugtak Siklóssy és Solti.

(x) Szép eredményeket értek el a budapesti atlétikai versenyen. Magyarország főiskolai bajnokságáért rendezett atlétikai versenyen a következő jobb eredményeket érték el: Távolugrás: Paitz BEAC, 692 cm. 110 méteres gátfutás: Ferenczy MAFC 16'3 mp. (Főiskolai rekord.) Gyerlyvetés: Balázs MAFC 52'40 m. 4×200 m. staféta: MAFC 1 p 34'6 mp. A pontversenyt a MAFC nyerte 64 ponttal. A BAOE atlétikai versenyén a BAOE a 4×200 méteres stafétában új országos rekordot állított fel 1 p. 30 mp. idővel.

Jó kereseti lehetőség!

Akkor csomagoló osztályunknál 14 éven felüli, tiszta lányokat alkalmazunk

„HESS” R. T.
Gácsmajor 3.

6636

INGYEN
előhívjuk minden felvételét,
ha nálunk egy fényképező gépet vásárol
GUST HERMANN FOTO ÉS SPORTÁRUHÁZ
Rózsafér 19.

2771

W. D. „HANOMAG”

28—32 lóerős traktor benzín, petroléum és nyersolajüzemre Bosch magnesyújtással, beépített regulátorral és szíjtárcsával. — Eredeti

M.A.V. gólyóscsapágyas

cséplőgéppel löherrefejtő készülékek hosszulejáratu fizetési feltételek mellett kaphatók azonnali szállításra;

„INDUSTRIA”

Kereskedelmi- és Ipari R. T.
TIMIȘOARA IV., Str. I. C. Brailanu 3. (Url-utca)
Táviratok: Industria. Telefon 9-14-

2922

Árjegyzék
ingyen és
bérmentve!

SPARTA Sport szaküzlet
Cluj, Calea Victoriei 5
Telefon: 10-30.
Kérjen árjegyzéket!

KISS, lemezlyukasztógyár, Arad

KÉPVISELŐ:

RUDOLF SCHENK
ARAD

Telegr. SCHRAUBENHOF
TELEFON: 99.

5228

Ertesítés

Tudomására hozzuk a tisztelt vevőközönségnek, hogy a munkügyi miniszterium brassói kirendeltsége 1928. május hó 15-én kelt 1216. számú rendelete értelmében, 1928. május hó 20-ik napjától kezdődőleg a mészáros és hentesáru üzletek vásárpokon zárva lesznek.

Brassó, 1928. május hó 15-én.

Brassói Ipartestület, Mészáros és hentes szakosztály:
6596 Jun. Dumitru Căpățoia

Primăria Municipiului Braşov.

Nr. 11998—1928.

Hirdetmény

Közhirre tértik, hogy a brassói heti marhavásár, melyik 1928. évi május hó 24-ére esik, „ünnepevégett” szerdán, május hó 23-án megtartatik.

Primar:

Secretar General:

Dr. C. Moga s. k.

6640

Socaciu s. k.

No. G. 2085—1926

Publicație de licitație

Subsemnatul ex del. prin aceasta publică, că în baza deciziei No. G. 2085—1926 a judecătoriei de ocol Satulung, în favorul reclamantului Moinar Mihail, repr. prin avocatul Dr. Kiss Kálmán, pentru incasarea creanței de ... Lei și acc., se fixează termen de licitație pe ziua 26 Mai 1928 orele 3 p. m. la fața locului în Dârste, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 45 măli diferite bucate, 1 decimal, mașină de cusut etc. în valoare de 15250 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Cernatu, la 14 Mai 1928.

Brașovean Traian,
exec. del.

No. G. 865—1928.

Publicație de licitație

Subsemnatul ex del. prin aceasta publică, că în baza deciziei No. G. 865—1923 a judecătoriei de ocol Satulung, în favorul reclamantului Dr. Kiss Kálmán, repr. prin adv. Dr. Kiss Kálmán, pentru incasarea creanței de 1556 Lei și acc., se fixează termen de licitație pe ziua de 25 Mai 1928 orele 2 p. m., la fața locului în Baclu, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 1 mașină de cusut marca „Singer” și 1 dulap, în valoare de 9000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Cernatu, la 14 Mai 1928.

Brașovean Traian,
exec. del.

Autóhűtőkben, radiátorokban

BOKIS neve márka

Ujjonnan készít és szakszerűen javít garancia mellett a leg-
rövidebb idő alatt, specialisan berendezett hűtőüzemében
Brassó, Hosszu-u. 14 sz.
Kérem a címre figyelni! 2997

„VICTORIA”
autóhűtő készítő műhely Brassóban
Katonakórház-u. 4.

Eladó:

**35/40 HP gőzgép lépcsősrostllyal
és egy kavics osztályozó henger.**
Cím 5889 szám alatt a kiadóban.

»TECHIRGHIOI«
VILA »NEPTUN« 2969

a tengerparton, az Eforia fürdő mellett, iszapfürdő,
szép strand, elsőrendű berendezések és ellátás, hideg
és meleg víz minden szobában. Fürdők minden eme-
leten, étterem, cukrászda és társalgóterem Filtrált
ivóvíz, jéggyár, hűtőberendezések és villanytelep. Két
csukottautó a penzió-vendégek részére rendelkezésre
áll. Megnyílik június 1-én. Szobák megrendelhetők:

București 1, 84. Paris 4.

»AMERIKA«

**ELSŐ ÉLETBIZTOSÍTÓ RT.
ÉS BANK, TORDA!**

1. Felvesz tagokat 85 élet-évkorig, orvosi vizs-
gálat nélkül.
2. Biztosít bárkinek, halála esetére 100.000 lej
készpénzben.
3. 1200 lej tagsági és halálesetenként 100 lej
hozzájárulási díjért.

**Érdeklődők forduljanak
legnagyobb bizalommal a
Brassói főügynökséghez
Szent János-utca 20.** 2937
Helyi és vidéki agilis ügynököket keres!

**A HERZ-féle
kölcsonkönyvtár
legújabb könyvújdoncság
beszerzései:**

Galsworthy: Forsyt Saga
Hutchinson: Asszony, aki pénzt keres
Mauriac: A méregkeverő
Maurois: Disraeli élete
Ostenso: Szállnak a vadludak
Pekár Gyula: Az ezüst homlokú vándor
Rosny J. H.: Fekete ország
Thurston: Charmeuse
Wolff: A játékos

**Előfizetési díj havonta Lei 80* -
A Brassói Lapok elő-
fizetőinek 50% engedmény**
8124

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára: 6 lei. - Vastagabb betűvel 12 lei. - Állást keresők-
nek 25% engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 60 lei

Ugyanazon szövegű apróhirdetés többszöri feladása
esetén minden három fizetett megjelenés után egy
ingyen-megjelenést adunk. **Hirdetési díjak előre
fizetendők. - Csak válaszbélyeggel felsze-
relt kérdéskérdésekre válaszolunk.**

Minden előfizetőnek, aki az előfizetési díjjal nincsen
hátralékban, mindaddig, amíg előfizetése tart, **havon-
ként egy tíz-szavas apróhirdetést teljesen
ingyen közlünk** a Brassói Lapokban. Aki valamely
hónapban az ingyen hirdetésre szóló jogát nem veszi
igénybe, az a következő hónapokban az elmult hóna-
pokra visszamenőleg ezt a jogát már elvesztette.
Ezzel szemben azonban joga van minden előfizetőnek
későbbi, ezután következő hónapokra szóló jogát
előre igénybevenni, még pedig annyi hónapra, ahány
hónapra az előfizetési díj ténylegesen előre befizete

Vétel — eladás

Szivógázmotorok fatü-
zeléssel, nyersolaj, ben-
zinmotorok, cséplőgarni-
turák, cséplőszekrények
Fordson tractorok, mal-
mok, kombinált gabona-
tisztítók, legújabb siksi-
tákat minden nagyságban,
nagyon kedvező feltéte-
lekkel szállít Friedrich
Testvérek Temesvár. 2934

Szalámi, sonka. Sza-
lámi kg.-ként 160— lei,
sonka kg.-ként 84— lei.
Szállítók posta fordulta-
val. Árjegyzéket küldök
kérésükre. Kleverkaus,
szalámigyár, Brassó. 6209

Egy drb. 4-es Hoffer
és Schranz cséplőgarni-
tura, 1 drb. Hoffer loco-
mobil 5-ös, HP. 5, a gé-
pek teljesen átmenekesek.
Egy 1000-es Hoffer csé-
plőhöz mindenfajta dara-
bokat kaphatók. Egy drb.
luxus Ford-autó, 1926-i,
eladó. Mátis András, Pür-
keres 4 sz. 6611

Eladó három Dober-
mann-fajú kutyakölyök.
Érdeklődni Nagy Sándor,
Szélespatak 8. 6614

Elsőminőségű aprított
tűzfára házhoz szállítva,
megrendeléseket felvesz
„Sperantá”-iroda, Szent
János-utca 20. 6634

Jégszekrények és söraparátok

legolcsóbban minden nagyságban vízszinteladók-
nak is **Kertész-nél Tg.-Mureș, Piața Kálvin No. 3.**
Telefonszám 3—14. — Árjegyzék bérmentve. — 2889

**Bogla és III. oszt. tü-
zifa léglágyóhoz ol-
csón kapható. Kerítés
oszlopok eladók. Alta-
lános Kereskedelmi Rt.
Fekete-u. 62. Telefon
3-86. 6601**

Vas-cukrász-kemence
szekrény márvány lappal
kézi szekér eladó. Frank
Fekete-utca 12 sz. E 978

**Disznózsir,
Szalonna**

nagybani vevők részére
Acél Sándor
Nagyvárad
brassói lelakatánál Sza-
bó Béla, Hirscher-u. 22.
Telefon 4-36 6645

Tőlgyla és gőzölt
bükfa firizekben és bá-
lakban, deszka és fosztai
nagy mennyiségben meg-
vételre keresetlik. Aján-
latok K. S. jellegre a ki-
adóba kéretnek. 6429

**Elcserélnék egy jó kar-
ban lévő Umrath cséplőt**
1000-es Hoffer vagy Ma-
gyar Állami géppel. Zol-
tán András Lisznyó, Há-
romszék-m. E 1105

Keresünk megvételre
használatos takácsszővő-
gépet hozzávaló felsze-
reléssel, jó állapotban.
Cím a kiadóban. E 1115

**POLOSKA-
IRTO SZER**

Biztos hatás. Uveje
25 lej és posta. Kapha-
tó Demeter gyógyszerár-
tában Cluj, Cai. Mojlör 2.

Jókarban lévő gyer-
mekkocsi eladó. Bövéb-
bet „Turul” cipőraktár,
Kapu-utca 8. 6648

Vata de jos (Alvácza)

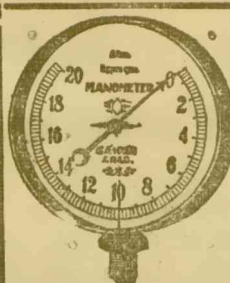
természetes kén és szénsavas hőgyógyfürdő

36—38° C hőmérsékletű hévízei csodás és páratlan eredménnyel gyógyítanak rheumát, csu-
z, köszvényt, ischiást, lobosodást, benuást, aranyeret, viszértágulást és különféle
női bajokat. — Nagyfokú rádióaktivitás. — Kitűnő portmentes hegyi levegő, nagy árnyas park, meleg
uszóda, tennisz- és tekepálya, elismert kitűnő konyha, elsőrangú, állandó cigányzene. — Közvetlen vonatok
Aradról naponta négyszer. — Megálló a fürdőparknál. — **Erdély legolcsóbb gyógyfürdője!**

Napi pensio, lakás, reggeli, ebéd, vacsora Lei 160.

Kérjen prospektust.

Fürdőigazgatóság.

MANOMETEREKI

és mindenféle mérőműszereket
készít, javításokat vállal
GASPAR műszerész Árd,
Str. Horia 1 (V. Szechenyi-u.)
javítás végett beküldött
műszereket állami hi-
telességgel ellátva
rövid idő alatt
visszaküldöm

Telefon: 315 sz.

Jókarban lévő füvegal
jutányosan eladó Fekete-
utca 34. E 1114

**Erdély
központjában**

vasúti fővonal mentén
egy 7.000.000 lejnél
több értéket képviselő
prima termő

mintagazdaság
családi okok miatt
**5.000.000 lejért
sürgősen eladó.**

Lekötéskor cca 2 millió ti-
zetendő. A többi előnyös
kiszakozásában segít és vá-
laszbélyeg ellenében felvilá-
gositást nyújt:

Lőfi Gvula
kizárólagos megbízott
Turda.

Az 520 holdas birtok, mely
távolabbi megyében van
mint a fent írt, már eladott
Lőfi. 3472

Lakás

Bolonyában szoba kony-
ha azonnalra kiadó. Kö-
zelebbi Arvabáz-utca 19
emeleten. E 1113

Üzlethelyiség gyárok
közeliében kiadó. Cement-
gyár 37. E 1099

1 szoba konyhás lakást
keres lehetőleg központ-
ban a Modern Mozgó tit-
kára. E 1103

**Aradi Központi
Szálloda**

étterme, táncterme ösz-
szes mellékkeliségei-
vel és kényeliséggel
együtt berendezéssel
azonnal

kiadó.
Értekezni a tulajdonosnál.
6642

Három szobás konyhás,
fürdőszobás lakást kere-
sek. „Azonnalra” 1118 jel-
igére a kiadóba.

Kellemetlen hajszálak kiirtása

ránccok, szeplők, pattanások, radikális ar-
hámlasztás, massage, összes szépségápolási
szakszerű kezelése. — Olcsó bérlet,
„Stella” kozmetikai intézet, Kapu-u. 44.
2934

**Cséplőgép, kazal, sátor és vizmentes
ponyvák, gabonaszák, tömlő gyári lerakot**
Spitzer Izraelnél Oradea (Nagyvárad)

Mindennemü kárpitos kellékben
nagy raktár! 293